"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laiško. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 46 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 15 d. LAPKRIČIO, (November), 1907 m. Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Naujoji duma susirinks Tauridos rume, vietoj abiejų išvaikytųjų, 14 d. lapkričio. Dumą šiuomi kartu atidarys ne caras, kuris visgi bijosi pasirodyti savo sostapilyj, bet viešpatystės tarybos pirmininkas Golubev. Caras dumos atstovų ne priims pas savę; ne daro mat didelių ceremonijų su neva žmonių rinktais atstovais, nes valdžia jaučia, kad senoji spėka, dėl žmonių nesusipratimo, vėl perėjo į jos rankas, todėl žmonių atstovų nereikalauja paisyti; ant galo valdžia žino, kad trečiojoj dumoj daugiausia atstovų jai prilankių, tai mažumai neprilankių nereikalauja gerintiesi.

Dumą atidarys popas su malda, po kuriai Golubev perskaitys caro prisakymą dumai susirinkti. Paskui bus pirmininko dumos rinkimai. Kandidatais bus pastatyti: spalininkai Akohomynov ir Rudrianko. Katrą iš jų išrinks, dar nežinia, bet išrinkta ypata ne daug čia sveria, kadangi abudu kandidatai priguli vienai partijai.

Persvėrimui reakcijonierių, spalininkai užmezgė jau dabar tarybas su demokratais, tik nežinia, ar pasiseks susitaikyti, kadangi partijų tų programai gana žymiai skiriasi: spalininkai stovi kur kas arčiau sosto negu demokratai, reiks arba spalininkams pastoti pažangesniais, arba demokratams išsižadėti svarbesnių, pažangesnių savo mierių. Spalininkai veik visi yra stambiejie dvarininkai, demokratai gi susideda iš inteligentijos daugume dvarų neturinčios. Todėl demokratai išvaikytose dumose pritarė priverstinam atėmimui žemės nuo turinčių jos per daug ir išdalinimui jos neturintiems žemės, arba turintiems jos per mažai kaimiečiams. Tam demokratų mieriui spalininkai, turbut, niekada nepritars. Jeigu todėl pasiseks demokratams susitaikyti su spalininkais, tai demokratai bent priverstiną žemės atėmimą turės išleisti iš savo programo. Kaip ten vienok nebutų, visgi geriau jau butų, jeigu demokratai susitaikytų su spalininkais, negu kad dumą valdytų reakcijonieriai "tikrųjų rusų sanjungos". Demokratai, nors turėtų išsižadėti savo pažangesnių mierių, bet pirmyn jie pastumėtų ir spalininkus. Ne vieną tikrųjų rusų sumanymą pančiojimui žmonių galėtų panaikinti, ne leisti įsikunyti. Iš dviejų blogų daiktų geriaus jau imti mažesnį.

Kadangi tarybos demokratų su spalininkais dar neužbaigtos, tai tikrai dar nežinia, kokią pakraipą turės trečioji duma, nežinia, ar joje didžiausią įtekmę turės spalininkai su demokratais, ar reakcijonieriai su Kruševanu ir Puriškevičiu.

Po rinkimų trečiosios dumos atstovų reakcijonieriai buvo pakėlę galvas ir drąsiai pradėjo kalbėti apie savo ateinančius darbus dumoj. Jie pripažino, jog duma turinti užtvirtinti vien rando sumanymus išmislytus žmonių pančiojimui, palaikyti teipgi kares lauko teismus, jeigu prireiks, juos dar aštresniais padaryti. Jie pritaria siaurinimui laisvės tikėjimo ir žodžio, teipgi susirinkimų. Duma gi, sulyg reakcijonierių manymo, turi užgirti vien užrubežinę paskolą, nes be žmonių atstovų pritarimo užrubežiai paskolos neduoda. Atlikę tą, reakcijonierių nuomone, dumos atstovai galės vėl keliauti namon, o caras vėl galės valdyti kraštą be žmonių atstovybės bent teip ilgai, kol ne bus reikalo vėl užrubežiuose paskolos jieškoti.

Spalininkai gi ir demokratai visgi reikalauja daugiau, negu caras duoti nori. Demokratai juk reikalauja teipgi visuotino, lygaus balsavimo rėnkant dumos atstovus ir tikros konstitucijonalinės rėdos Maskolijoj, kaip tai yra Vakarinėj Europoj. Net spalininkai reikalauja laisvės susirinkimų ir spaudos, reikalauja pastovios konstitucijos, neperkeičiamos užsimanius jeib ministeriui.

Peterburgo policija pasigyrė, buk ji susekė naują sukalbį ant caro gyvasties, bet paskui pradėjo mažinti vertę jos neva susekto sukalbio. Susekė gi ji vien, kad ant geležinkelio terp Paterhofo ir Carskoje Selo, kuriuom turėjo važiuoti caras, nežinomi vyrai nupiaustė vieląs vėžiu nustatymui; tokiu budu, matyt, jie manė caro trukį sulaikyti.

Savo laike daug triukšmo padarė vidaus ministerio pagelbininkas, sunus buvusio kitą kart Lenkijos jeneral-gubernatoriaus, Gurko. Jam mat pavestas buvo aprųpinimas duona rytinių gubernijų baduojančius gyventojus. Jis, susitaręs su kontraktoriu Lidvaliu, paėmė neva javų nupirkimui daug pinigų iš baduolių šelpimo fondo, bet javų nepristatė, pinigai paskendo susitarusių kišeniuj. Dažinojo apie tai laikraščiai ir klastą pagarsino. Apkaltintas Gurko ne dryso laikraščių teisman skųsti, o valdžia teipgi ilgai bijojo Gurką prie išsiteisinimo patraukti, kadangi tuose purvuose mat daug augštas užimančių vietas urėdninkų, o kaip sako, ir tuli caro giminės kunigaikščiai, rankas mazgojo. Bet kad laikraščiai nesiliovė reikalavę teismo ir nubaudimo baduolių skriaudėjų, tai valdžia turėjo Gurką atiduoti teismui; to reikalavo ir pirmutinė duma. Tirinėjimai traukėsi gana ilgai ir tirinėtojai susekė tiek negražių Gurkos darbų, kad, noroms nenoroms, atsėjo vidaus ministerio pagelbininką atiduoti teismui. Byla buvo senate. Gurko pripažintas kaltu prisisavinimo maitinimui baduolių paskirtų pinigų; nusprendė ji prašalinti iš tarnystos ir sugrąžinti pusę milijono rublių paglemžtų pinigų. Bausmė tokia ne vienam pasirodys per menka, nes varguolį, paėmusį duonos bandelę, paprasti teismai baudžia keliais mėnesiais kalėjimo, o čia Gurką, už apvogimą milijonų baduojančių žmonių nusprendė vien prašalinti iš tarnystos ir sugrąžinti vien tuos pinigus, kuriuos pats savo kišenin įsidėjo, o ne tuos, kuriuos išdalino savo padėtojams, draugams, ypač gi draugėms; bet patarlė sako: mažiuosius vagilius baudžia, o didelius paleidžia!

ANGLIJA.

Jau nuo seniai pradėjo eiti niekyn prietikiai terp Anglijos ir Vokietijos; laikraščiuose abiejų kraštų netruksta kurstymų ir siundymų. Nesutikimai ne sykį buvo jau teip toli nužengę, kad menka priežastis galėjo kruviną karą pagimdyti. Svarbiausi nesutikimai yra už ekonomiškus reikalus. Mat vaizboj pirma Anglija neturėjo teip pavojingų konkurentų, su kuriais turėtų rokuotiesi, dabargi, ypač po karei 1871 m., susidrutinę vokiečiai pasekmingai vaizboj pradėjo su anglijonais konkuruoti ir stumti juos iš šiltų, seniai apvaldytų vietų. Apgynimui savo užjurinės vaizbos. Vokietija, kuri iki 1870 m. kariško laivyno beveik neturėjo, smarkiai jį pradėjo didinti. Anglijai tas, žinoma, nepatinka ir ji norėtų neseniai atsiradusį vaizboj ir ant jurių konkurentą išnaikinti, neduoti jam per daug susidrutinti. Todėl tai Anglijos laikraščiai siundo ant Vokietijos, laikraščiams pritaria gal daugumas gyventojų. Randas, nors valdonai ir susigiminiavę, teipgi stengiasi, jeigu užgimtų kova, turėti liuosas rankas, kad ir reiktų nusilenkti prieš kitas tautas.

Pirmiausiai Anglijos karaliui pasisekė į savo pusę patraukti Prancuziją, paskui Austriją ir Italiją. Su Prancuzijos pagelba patraukė ir Išpaniją, o ant galo per sutarimą su Maskolija, tapo prašalinti visi nesutikimai Azijoj, kur Maskolija galėtų Angliją įkasti. Su Vokietija gi Anglija nė nebandė taikytiesi.

Vokietija, viena likusi, ant galo suprato pavojų ir pasekmes laikraščių siundymo. Jeigu užgimtų karas, jis trauktusi vien ant jurių. Vokietijos laivynas, sulyginant su laivynu Anglijos, silpnas, jis butų išnaikintas. Vokietijos pajurių miestai ir jos kolionijos atsirastų dideliame pavojuje. Suprato tą ant galo Vokietijos ciecorius. Prašalinimui nesutikimų, jis išsirengė į svečius į Angliją. Jeigu jo atsilankymas ir prašalintų vaidus, bet prašalys neilgam laikui, nes visgi liks ekonomiškos nesutikimų priežastys; jų prašalinti negalima. Todėl visgi netolimoj ateityj galima laukti kruvino susirėmimo Vokietijos su Anglija, į kurį ir kiti kaimynai gali lengvai but įtraukti.

PRANCUZIJA.

Visur civilizuotuose kraštuose kariški dalykai, naujų ginklų įtaisymai, tvirtovių plianai laikomi paslaptyj. Kaimynai, žinoma, ypač turinti didesnius nesutikimus, nori kaimyno atsigynimo paslaptis žinoti, nes tas, jeigu užgimtų karas, gali pergalę palengvinti. Pažinimas priešo plianų daug padeda mušiuose. Todėl tai ypač didėsės viešpatystės laiko galingesniuose kraštuose paslaptus šnipus, kurie stengiasi pirkti nuo mažiau doros turinčių oficierų kariumenės paslaptis. Kadangi Prancuzijos ir ginklai labai geri, gal geresni negu ginklai kitų, tai joje ypač Vokietija užlaiko daug šnipų, papirkimams prancuziškų oficierų nesigaili pinigų ir su jų pagelba ištikro kartais pasiseka tulas paslaptis išgauti.

Neseniai Taulone likosi suareštuoti du Prancuzijos laivyno oficieru, kurių gyvenime rado plianus pojurinių torpėdinių laivų. Paskui suareštavo vėl šešis oficierius, pas kuriuos rado aiškinimus kariumenės ir laivyno signalų, teipgi plianus tvirtovės. Tuos išklausinėjus, reikėjo areštuoti dar 15 ypatų. Tos Prancuzijos kariumenės paslaptys, matyt, buvo iš tvirtovės biurų pavogtos; pavogę jas, norėjo parduoti kaimynų šnipams.

Paryžiuj likosi uždarytas universiteto mediciniškas skyrius, kadangi studentai užsilaikė neramiai, ypač rodė didelį neprilankumą neseniai iš provincijos atkeltiems dviem profesoriam.

Paryžiaus aplinkinėse, prieš kareiviškas valdžias atliko pasekmingus mėginimus naujo orlaivio be baliono pasikėlimui. Orlaivys tas padirbtas išradėjo Henry Farmam. Mėginimai buvo teip pasekmingi, kad Prancuzijos kariškos valdžios nori tą orlaivį nuo išradėjo nupirkti.

Prietikiai Morokko eina geryn. Kaip pranešė prancuziškos kariumenės vadovas, jenerolas Drude, senasis sultanas, kurį remia Prancuzija, ima viršų ant jo priešininko Mulai Hafigo, kurio pasekėjų skaitlius, po paskutiniam nepasekmingam užpuolimui ant Casablanca, žymiai sumažėjo. Todėl Prancuzija iš Magadoro ir Casablanca atšaukė keturis kariškus laivus, kadangi jie dabar ten nereikalingi.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilinuje steigiamas ligonbutis girtuokliams gydyti. Ligonbutyje busią 10 lovų (vietų). Ligonbučio direktorium skiriamas d-ras A. Viršubskis, jo padėtoju — felečris S. Uščevskis.

Vilniaus kalėjime sėdi dabar apie 800 kalinių; Švenčionių kalėjime vietos nebtekus, dalį atgabeno ir-gi Vilniun.

Ministeris paliepė sulaikyti atgalainių atsišaukimus. Išmėtyti sodžiuose, jie tik riaušes kėlė. Bet kur žmonės nesipriešina, ten tokie neapykantą sėjanti atsišaukimai eina liuosai, net kaipo priedas valdiškojo "Wilenskio Wiestnik'o". Paskutinis atsišaukimas, prie No. 1296 išleistas, kovoja prieš pirmeivius kandidatus į rinkikus. Jie, girdi, kloniojasi revoliucijai, rodė svetimtaučių užuojautą, — ar tai jų norite, rusai-piliečiai? Jie privalą pasakyti lenkams ir žydams: "šalin rankas nuo šio "iskoni ruskavo" krašto! Jisai Rusijai, ne Lenkijai"! Skaitydami tokius pačios valdžios siuntinėjamus lapelius, tik atsiduksėjame. Nelaiminga ta Lietuva: tai lenkai ją savinasi, tai rusai. Kada gi męs patįs pradėsime ją savinties? Visi turi teises vadinti Lietuvą "iskoni" savo kraštu, tik ne męs patįs.... Toli dar gražu esama iki teisių lygybės!

(Iš "V.")

Spalių 2 dieną Vilniaus karo apskričio teismas nagrinėjo politikos prasikaltėlių Jono Buržinskio ir Jono Liaugmino bylą. Kaltino juodu už Joniškio gyvulių feldšerio Jurgio Bortkevičiaus, užmušimą ir už bandymą užmušti uriadninką Urniažą, kurs juodu suėmė (Buržinskis šovė į uriadninką, bet nepataikė, o Liaugminas tik derinosi šauti). Abu kaltinamuoju teisme pripažino užmušę Bortkevičių už šnipiškasias paslaugas policijai, ir abu buvo pasmerktu myriop, bet Liaugminui mirties bausmė pakeista 20 katorgos metų. Buržinskis šventadienio rytą, spalių 7 d. (auštant), pakartas.

Buržinskis paliko seną motiną, kuri gyvena Skuodo par. (Telšių pav.), Liaugminas — motiną ir pačią su pusės metų vaikeliu. Tiek Buržinskienės, tiek Liaugminių padėjimas — labai sunkus; be pašalpos iš šalies jos negalės pragyventi.

Areštavus Kuchtą, pasklydo kalbos, buk įskundęs jį apsaugos policijai vienas jo statinėtojų—Aleksandras Dlugoborskis. Tam faktui ištirti, kiti tos pačios spaustuvės statinėtojai nutarė atiduoti Dlugoborskį trečiųjų teismui. Iš liudininkų parodymų išsiaiškino, kad tikrai Dlugoborskis, jei ne visai, tai daug prisidėjo prie to, kad spaustuvėj rados padaryta krata. Galutinai dasižinoti, kiek yra kaltas Dlugoborskis, trečiųjų teismas negalėjo dėl nepriderančios nuo jo priežasties. Tačiaus, ilgainiui, tikimės, trečiųjų teismui pasiseks privesti darbas ligi galo.

Kuchta paliuosuotas 21 rugsėjo dieną.

Pipiras.

(Iš "Ž.")

Spalių 5 dieną antrąsyk buvo Vilniaus miesto rusų kurijos rinkimai. Liko išrinkti dešiniejie ir tikrųjų rusų sąjungos nariai —Vrucevičius, kuris gavo 1037 balsų, Zamyslovski — 1035 bals. ir Andrejev — 1016 balsų. Pirmeivių kandidatai gavo 800 su viršum balsų.

Spalių 5 d., greituoju traukiniu išvažiavo Peterburgan valdžios šaukiamas vyskupas baronas Ropas. Jau antrą sykį jis yra iššaukiamas Peterburgan pasiaiškinti. Sako, kad Vilniaus vyskupų jisai jau nebebusiąs.

(Iš 'Ž.').

Spalių 5 d. naktyj policija padarė kratą pas "Vilniaus Žinių" leidėją P. Vileišį, bet nieko draustino nerado.

Vilniaus gubernijiniame kalėjime dabar ėsą 800 kalinių.

Spalių 8 d., Vilniaus kariškamjame apskričio teisme buvo nagrinėjama byla bajoro Vitoldo Šalucho ir miestiečio Juozo Mejero, kaltinamųjų tame, kad Rugpiučio 26 d., apie 6 val. vakare, Kaune, drauge su kitais ligšiol nesurastais žmonėmis, šovė kelis sykius į miestsargius Petraško ir Šulskį ir užmušė miestsargį Petraško ir praeinantį gatve 110 Kamos pulko kareivį Efimovą, Šulskį gi sunkiai sužeidė. Be to dar, 8 val. vakare, tą pačią dieną, jie užmušė miestsargį Lamsargį ir pasislėpė Pakalniškių viensėdyje (Kauno pav.), kur naktį į Rugpiučio 29 d., suimant, ginkluoti pasipriešino policijai. Byla nagrinėta prie uždarytų durų.

Abudu kaltinamuoju pasmerkta pakarti.

(Iš "V.Ž.")

Vilniaus kariškasis apskričio teismas už užmušimą Joniškyje (Šiaulių pav.) feldšerio ir uriadninko pasmerkė Gružinskį myriop. Pasmerktasis jau pakarta Vilniaus gubernijiniame kalėjime.

(Iš "V. Ž.")

IŠ KAUNO.

Rinkikais iš pirmosios krikščionių kurijos išrinktas advokatas D. Bociarski, antrosios — darbininkas Jonas Girkontas — abu lenku.

Šiemetiniai Dumos rinkimai Kauno gubernijoj parodė didelį žmonių atšalimą ir, kas spėti galima, mažą pasitikėjimą trečiaja Duma. Iš žemiau paduotų skaitlinių tas visai aiškiai matyti:

Kauno pav. rinkikais užrašyta 1179, rinkti atvyko 6, išrinkta 1, tame skaičiuje kunigų 1;

Ežerėnų pav. rinkikais užrašyta 250, rinkti atvyko 31, išrinkta 7, tame skaičiuje kunigų 3;

Ukmergės pav. rinkikais užrašyta 396, rinkti atvyko 56, išrinkta 16, tame skaičiuje kunigų 8;

Panevėžio pav. rinkikais užrašyta 469, rinkti atvyko 48, išrinkta 9, tame skaičiuje kunigų 6;

Šiaulių pav. rinkikais užrašyta 425, rinkti atvyko 13, išrinkta 2, tame skaičiuje kunigų 2;

Telšių pav. rinkikais užrašyta 496, rinkti atvyko 97, išrinkta 24, tame skaičiuje kunigų 18;

Raseinių pav. rinkikais užrašyta 566, rinkti atvyko 47, išrinkta 13, tame skaičiuje kunigų 1.

Spalių 5 d. Viliampolio slabadoje, po dešinės Nėries pusės, buvo gaisras; sudegė daugiau 25 namų.

(Iš "V.")

Jau žemvaldžiai išrinko savo rinkikus gub. susivažiaviman. Daugiausia išrinkti antrosios ir pirmosios dumų rinkikai — atžagareiviai ir klerikalai, tarp jų tokie kaip Brenšteinas (kuris tiek gavo nuo valstiečių pereitame gub. susivažiavime), Voitkevičius, Zabiela, Kognovickis, gr. Komorovskis, Švoinickis, Zaviša, St. Montvilas, Konča ir kiti. Bet ir naujiejie neatsilieka nuo jų. Tokiu budu Kaune susirinks gera kompanija ir varys tenai savo gešeftą.

(Iš 'Ž.')

IŠ UTĖNU,
Ukm. pav.

Neseniai čia suimta Justinas Streižys — už politiką (?). Jau anais revoliucijos metais jis buvo tris mėnesius kalėjęs; paskui paleido; dabar štai ir vėl policija, dievai žino už ką, prikibo.—

Antri metai tebekalėja Petras Degulys už tai, kad anais metais žmonės buve jį "patįs" savo viršaičiu išsirinkę. Iki šiol nei teisia, nei paliuosuoja.

(Iš "V.")

PAPILĖS,
Kauno gub.

2 d. šio mėnesio Papilės parapijoj sudegė Šemetaičių sodžius. Ugnis, kaip šluote viską nušlavė, sunaikino visą vasarojų; beliko Juozo Puščiaus trioba ir klėtis. Vargas ir skurdas prispaudė Šemetaitiečius, ir vis dėlto, kad kaimuose gyvena. Kad butų vienkiemiais gyvenę, tai vienas butų sudegęs, o kiti butų likę, o dabar, sodžiuje gyvenant, kaip vieno reja užsidegė, tai ugnis, pavėjui eidama, nušlavė visą sodžių. Šemetaitiečiams dabar aišku, kad blogai sodžiuose gyventi ir jie turėtų savo nelaime pasinaudoti, — žinom, kaip metai Belautai yra nebesistatyti ant senųjų vietų, bet padalyti žemę į apgabalius ir išeiti į viensėdžius.

Nors Papilės parakvijoj jau ir yra nuo seno, arba naujai įsikurusių viensėdžių ant nupirktos žemės, vienok dar nei vienas sodžius neturėjo drąsos persikelti į viensėdžius; apsileidimas nemažas: mato kas dieną, kaip tai gerai vienasėdijose gyventi, vienok posenovės vargsta sodžiuose, sakydami; "et, musų bočiai-prabočiai taip gyveno, vargsime ir męs!.." Šalin varyti reikėtų tą tinginystę ir kibti į darbą; Šemetaitiečiai pirmi teparodo, jog galimas daiktas į viensėdžius išeiti ir gerai paskui gyventi.

K. Pegas.

(Iš "V.")

IŠ KOVARSKO,
Ukmergės pavieto.

Rugsėjo pradžioj Budriuos buvo keleta kratų. Antruoju kartu krėtė S. Bandį ir J. Butkauską. Vedė darbą pats Vidiškių antstolis su gauja sargybinių. Jieškojo ginklų ir draudžiamos literaturos, bet nieko nerado. Visos tos kratos atkreipė budriečių akis į Švereiką. Suprato tada, kodėl jis taip bičiuliaujas su policija, kodėl jis gązdino "surąsiąs" visus socijalistus ir "padarysiąs" juos "geros širdies ir vierniais" vyriausybei žmonėmis.

Žaibas iš pakelės.

(Iš 'Ž.')

IŠ PAŠVENTINIO,
Šiaulių pav.

Pašventinio urėdninkas labai varo savo darbą; matyti, nori likti didvyriu". Naktimis nemiega, nes dieną tiek "nepelnąs", kiek naktį. Pamatęs žmogų, tuoj vejasi (daugiausia raitas jodinėja), klausinėja, iškur, kur eina, iškrato....

Neatsilieka nuo jo ir vyresnysis sargybinis; neturėdamas arklio, dviračiu važinėja. Jei kastik pasipriešina, tai tuoj puola su revolveriu ir grumoja....nušausiąs.

Tokie tatai uolųs Pašventinio "tvarkadariai".

G.

(Iš 'Ž.')

IŠ PANEVĖŽIO

Rugsėjo 14 d. vietinė policija padarė kratą pas Milašiuną. Jieškojo ginklų, bet nieko nerado. Iškrėtė taip pat ir jo kaimyną Strombaką ir rado keliolika revolverių ir nemažą šovinių (patronų). Policijai užklausus Strombako, keno tie ginklai, jis išpradžios pasakė, kad tai jo ėsą, bet paskui ėmė teisinties, sakydamas, kad visa tat priderą Milašiunui. Tada policija paėmė iš lovos sergantį Strombaką ir nuvedė į šaltąją. Milašiunas teip pat areštuotas.

Įskundė Milašiuną tulas chuliganas, Jakštis, (jo brolis jau ištremtas Sibiran už kokį-tai gaivžudos prasikaltimą, o ir jis pats už visokias vagystes ir plėšimus nekartą sėdėjo kalėjime) ir jo pusininko bernas. Padarė juodu tatai iš pykčio.

P. Žvirblaitis.

(Iš 'Ž.').

IŠ PLUNGĖS,
Telšių pav.

Daugybė lankų yra kunigaikščio Oginskio. Jos išsklaidytos po visą valščių. Šienaut jas išduoda — paprastai ant trečios dalies — bežemiams sodiečiams ir mažažemiams: vadinas dvi dali į dvarą, o trečiąją sau. Beto, da 3 dienas į dvarą nuo kiekvieno rėžio. Valgymas savo. Pasiėmęs vieną kitą rėžį, darbymetės laiku ir sau nieko nebepadirbi ir uždarbio mažai. Dėlto šįmet Mažiovų lankoj ir nutarė streikuot. Pareikalavo dienų nuo rėžių numest. Užveizdos nebuvo namie, o pagalbininkas nesutiko. Sako: jųs dabar piaukit, kaip piovę, o užveizda, parvažiavęs, numes jums dienas. Dėkui, — sako jam darbininkai, kiekiant, apteko pievos vandeniu. Prisidėjo ir naujas reikalavimas: ant pusės šienaut. Visi dvi sanvaiti tvirtai laikės, streiklaužių neatsirado. Dvaras, pagalios, nusileido kiek: dienas sutiko numest, bet ant pusės duot — ne. Vieni darbininkų dėl to save pievas ir pigiau paleido. Sutarimo visai nebeliko. Kas pas ukininkus jau piovės, o kas dvare. Vienok daug liko visai nepiauta.

Streikas nevisiškai nusidavė. Pradžiai kad ir tiek gerai. Juo kad patįs sodiečiai streiką organizavo. Tikimės, toliau daugiau padarysim; netiktai pievas ant pusės šienausim, bet ir skynimus.

Sodžiaus vargdienis.

(Iš 'Ž.')

IŠ BURLIUNU DVARO.
Seirių v., Seinų pav.

Šitas dvaras valdžios, turįs 900 margų.

Metai atgal valdė jįjį vienas ponas, bet gal dėlto, kad nemokėjo vesti, išsidraskė. Dabar šitas dvaras parsiduoda, vienok vargiai atsiras pirklys, nes labai apleista žemė, o triobų taip kaip ir visiškai nėra; aplinkiniai sodiečiai gali nusisamdyti tiktai ganyt. Reikia patėmyti, kad jeigu parduotų sklypais, daugelis atsirastų pirklių.

Tai mat kokia pas mus tvarka; žemė stovi tuščia, virsta dirvonus, o musų broliai badauja neturėdami žemės.

Juozas Salinis.

(Iš "L. U.")

IŠ PAPILĖS,
Zarasų pav.

Naktį iš 16 į 17 rugsėjo nežinomi juodašimčiai sudaužė monopolį. Matomai, kad plėšika norėjo sudaužyti valsčiaus raštinę, bet kadangi raštinėn niekas jų neįleido, tai nusigrudo tiesiai į monopolį. Plėšikai, atplėšę geležines štabas, įlindo per langą. Persigandęs pardavinėtojas, norėjo jų neįleisti, bet ką viens bepadarys prieš septynius geral apsiginklavusius plėšikus. Įlindę į vidurį, tuojaus atkišo revolverius ir pareikalavo pinigų. Pečmę pinigus, sudaužę kelis butelius degtinės ir sudėję likusią degtinę į vežimą, bešaudydami, išsidangino savais keliais.

Ant rytojaus atsibeldė anstolis su 8 strażnikais. Suimtų dar nėra.

Kiškis

(Iš "L. U.")

IŠ DAVAINIU,
Ukm. pav. Užpalių v.

Gyvena čia 15 katal. ir 13 rusų. Keli rusai, susitarę, pardavė visam sodžiui prigulintį veršį. Sodžiaus įgaliotiniai davė žinią apie tai Užpalių uriadninkui. Tuomet atkeliavęs uriadninkas su strażnikais veršio pardavėjams gerokai sudavė į kailį. Tuokart pasipiktinę rusai, nuėjo pas tą patį uriadninką ir apskundė jam tuos įgaliotinius, buk jie 1905 metais išdaužė Užpalių monopolį. Uriadninkas, žinodamas, kad tie rusai dabar ant įgaliotinių pikti, nepaklausė jų ir pavarė nuo savęs. Tuokart tie rusai nuvažiavo Utenon pas pristovą ir tokiu pat budu įgaliotinius apskundė. Pristovas jų paklausė ir pasiuntęs strażnikus, suėmė įgaliotinius: J. Sameną, J. Namajuškų ir J. Paškanių. Dabar jie visi kalėjime.

Cibukas.

(Iš "L. U.")

IŠ ELKSNĖNU,
Vilkaviškio pav ir valsč.

Pas J. Kalakaucką, spalių 9 d., (s. k.) atsibaldė žandaras su strażninkais ir tuojaus, sutikęs kieme vieną vaikiną, puolėsi prie jo ir, jieškodamas revolverio, ėmė krėsti jo kišenes. Surado kelias senas, sugadintas gilzes ir daugybę visokių laikraščių ir knygų, bet revolverio nerado. Išpradžios to vaikino geruoju prašė revolverį atiduoti, tai, girdi, nieko nebusią, bet kadangi

tas vaikinas tos žandarų geradėjystės nepaklausė, tai žandaras ėmė knistis popiergalėse, žemskiai gi kardais badė stogus, bet kaip vieni, taip ir kiti nieko nepelnė, nors taip nabagai nusidirbo, kad pas juos buvo kas plaukas, tai lašas

Jonas Striukis.

(Iš "L. U.")

IŠ VILKAVIŠKIO,

Suvalkų rėdybos.

Spalių 23 d. pas mus buvo toks atsitikimas. Po pamokslui tulas vaikinas pardavinėjo ant gatvės "Žariją" ir knygeles. Tas labai, matyt, nepatiko Vilkaviškio tvarką-dariams. Kaip tikt kurs iš jųjų patėmydavo tą vaikiną, tuoj žiurėjo ar knygos su cenzura. Bet pamatęs, kad knygos valdžios leistos, kiekvienas iš jųjų, nosį nuleidęs, traukėsi šalin.

Bet stebėtina! Atsirado naujas "cenzorius", kurs, nežiurėdamas ar laikraštis ir knygos valdžios leistos, ar ne, griebė už laikraščio ir norėjo jį atimti. Vaikinui dručiai laikraštį laikant ir neduodant, "cenzorius" ėmė jį visokiais žodžiais kolioti. Maža to. Jis liepė žemsargiams tą vaikiną suimti arba užginti jam knygas pardavinėti. Tie, žinoma, tuoj tą išpildė. Nusivarę vaikiną į policiją ir peržiurėję knygeles dar kartą, jie liepė vaikinui grįžti ir vėl pardavinėti, nes knygelės, "girdi, visos geros".

Čia kiekvienas norėtų žinoti, kas tas cenzorius?

Tuo Vilkaviškio cenzorium yra tai vietinis klebonas, ponas džiakonas, kurs blogiau pasielgė negu žandarai ir žemsargiai.

Vilkaviškietis.

(Iš "L. U.")

ATSTOVU RINKIMAI.

Galutini valstybės dumos atstovų rinkimai, kaip sakant — gubernijos susivažiavimai paskirti: Gardino gub. — 14 d. spalių mėn. dieną, Suvalkų gub.— 18 (31) spalių mėn. dieną, Kauno ir Vilniaus gubernijose — 19 spalių mėn. dieną. Kauno ir Vilniaus gub. rusai rinks savo atstovus (skyrium, kaip žinome) — 14 spalių mėn. dieną.

VALSTYBĖS DUMOS RINKIMAI.

Pirmasai dumos rinkimų laipsnis — įgaliotinių rinkimai visur jau pasibaigė. Dabar tie išrinktiejie nuo darbininkų ir valstiečių įgaliotiniai iš savo tarpo renka rinkikus gubernijos susivažiaviman. Daug kur jau ir antrasai rinkimų laipsnis — rinkikų rinkimai taipat pasibaigė ir nebetrukus tie įgaliotinių išrinktiejie rinkikai susivažiuos gubernijos miestan ir ten jau, kartu su kitų luomų (dvarininkų, miestečių, smulkiųjų žemvaldžių) rinkikais rinks pagaliaus tikruosius atstovus.

Išrinktiejie įgaliotinių rinkikai pridera, žinoma, arba bent linkę prie tos politiškošios partijos, prie kurios pridera arba linkę jų rinkėjai-įgaliotiniai. Įgaliotiniai išrinkti vistiek, ką namui pamatas padėti: pamatas geras — ir namai geri, pamatas netikęs — ir iš pačių namų nieko gero nelauk. Iš išrinktų išviso lig 30 rugs. mėn. dienos 4707 rinkikų išrinkta: socijaldemokratų 116, kraštutinių kairiųjų 31, kairiųjų 317, kadėtų 386, pirmeivių 253, lenkų-tautininkų 360, vidutinių 273, dešiniųjų 2157, tikrųjų rusų sąjungos 51, bepartijinių 615, nežinomų 148. Socijaldemokratai ir kairiejie renkami daugiausia darbininkų įgaliotinių. Valstiečiai-rinkikai dažniausia pasivadina bepartijiniais, vidutiniais, nevienas jų, jei jis yra kairiųjų pažiurų žmogus, drovisi pasivadinti tikruoju vardu, kad nekibtų urėdininkas arba ir didesnė vyresnybė. Rinkikai smulkiųjų žemvaldžių (prie jų pridera ir dvasiškija: kunigai, popai....), kurių šįkart tik 12 procentų, vadinas 12 iš šimto (apskritai imant) tedalyvavo rinkimuose — daugiausia dešiniejie, arba linkę ton pusėn; tarp didžiųjų žemvaldžių rinkikų pirmeivio ir su žiburiu nerasi.

(Iš "Ž.")

DUMOS RINKIMAI.

Suvalkų gub. rinkimai į gubernijos susivažiavimą

Naumiesčio pav.:

1) Mažažemių įgaliotiniai išrinko: Lesnistvos valsč. Vencloviaitį — svyruojantis, ir Dabravalės val. — Paliukaitį — pirmeivis;

2) didžiažemių gi — Slavikų kleboną kun. Strimą ir advokatą Spurgą — abudu tautininku-klerikalų;

3) miestečiai — d-rą Staugaitį iš Šakių miestelio — pirmeivis.

Vilkaviškio pav.:

1) Mažažemių įgaliotiniai — d-rą Basanavičių — tautininkas, klerikalų artimas;

2) didžiažemių įgal.—M. Rudvalį — neaiškus ir kun. A. Staniulį — krikščionis-demokratas.

3) miestečiai — d-rą Kudirką ir žydą Krovelskį — abu pirmeiviu.

Kalvarijos pav.:

1) Mažažemių įgaliotiniai — A. Bulotą, II dumos atstovą;

2) didžiažemių įgal. — kunigą Čižauską ir Andrių Matulaitį — pirmeivis;

3) miestečiai — žydą Gordoną — pirmeivis.

Iš Suvalkų gub. į astovus greičiasia paklius A. Bulota, buvusis II dumos atstovas.

Kaikurie rinkikai net gavo nuo rinkėjų įsakymą rinkti jį.

Teišsipildo rinkikų noras!

Turėsim pusėtiną atstovą, — jis neužmirš ir mus vargšų.

Varguolis.

(Iš "Ž.")

VILNIAUS DVIKLIASINĖ LIETUVIU MOKYKLA

Vilniaus lietuvių savitarpinės pašalpos draugijos nariai, dr. A. Vileišis ir P. Matulionis (pirmininkas) yra išgavę valdžios leidimą atidengti Vilniuje privatinę dvikliasinę lietuvių mokyklą. Dabar paduodame žinias apie josios programą.

Toji mokykla, nors ir privatinė, priklauso Vilniaus liaudies mokyklų direkcijos žiniai, todėl ir mokytojais joje gali buti tik turintiejie tiesas buti mokytojais valdiškose liaudies mokyklose. Mokykloje viso dvi kliasi; pirmoji kliasa tačiaus turi tris skyrius, antroji gi du. Už mokslą padėtas mokestis: pirmoje kliasoje 10 rub. kas metai, antroje—12 rub. Mokestis įnešama pusmečiais. Neturtėlių vaikai paliuosuojami nuo mokesčio. Mokyklon priimami kaip bernaičiai, taip mergaitės: į pirmąją kliasą nuo 8 iki 13 metų; į antrą nuo 9 iki 15 m. Mokinama bus mokykloje: tikėjimo, rusų kalbos, lietuvių kalbos, skaitliavimo mokslo (aritmetikos), istorijos, geografijos, gamtos mokslo, gražiaraščio, piešimo ir dainavimo. Vasaros laike bus daromi beto pasivaikščiojimai, per kuriuos mokiniai bus supažindinami su gamtos apsireiškimais. Mokslas išguldomas rusų ir lietuvių kalbose. Lietuvių kalba išguldomi pirmoje kliasoje: tikėjimas, lietuvių kalba ir skaitliavimo mokslas. Visi gi kiti dalykai mokinami rusiškai. Per lietuvių kalbos lekcijas mokinama bus dar Lietuvos istorija ir geografija. Lekcijų paskirstymas toksai:

1) Tikėjimas. Pirmoji kliasa. I skyriaus 3, II skyriaus 3, III skyriaus 3. Antroji kliasa. IV skyriaus 2, V skyriaus 2;

2) Rusų kalba. Pirmoji kliasa: II skyriaus 6, III skyriaus 6. Antroji kliasa: IV skyriaus 5, V skyriaus 5;

3) Lietuvių kalba. Pirmoji kliasa: I skyriaus 6, II skyriaus 6, III skyriaus 6. Antroji kliasa: IV skyriaus 6, V skyriaus 6;

4) Aritmetika. Pirm. kl. I skyriaus 6, II skyriaus 6, III skyriaus 5. Antroji kliasa. IV skyriaus 5, V skyriaus 5;

5) Gamta. Antra kliasa: IV skyriaus 2, V skyriaus 2;

6) Istorija. Antra kliasa: IV skyriaus 2. V skyriaus 2;

7) Geografija. Pirmoji kliasa: III skyriaus 2. Antroji kliasa: IV skyriaus 2, V skyriaus 3;

8) Gražiaraštis. Pirmoji kliasa: I skyriaus 4, II skyriaus 4, III skyriaus 4. Antroji kliasa: IV skyriaus 2, V skyriaus 2;

9) Paišymas. Pirmoji kliasa: I skyriaus 4; II skyriaus 4, III skyriaus 4. Antroji kliasa: IV skyriaus 2, V skyriaus 2;

10) Dainos. Pirmoji kliasa: I skyriaus 3, II skyriaus 3, III skyriaus 3. Antroji kliasa: IV skyriaus 3, V skyriaus 3.

Visi tie dalykai pereinami tose ribose, kurios paskirtos valdiškoms dvikliasinėms liaudies mokykloms Vilniaus mokslo apskrityje.

Iš Lietuvos geografijos antros kliasos mokiniai privalo mokėti: nurodyti ant žemlapio etnografiškosios (tikros) Lietuvos ribas; žinoti jos paviršių — kokie kalnai, slėniai; kokia Lietuvoje dirva, drėgnumas, oras, gyventojai ir jų užsiėmimas; kokie Lietuvoje svarbesniejie miestai iš atžvilgio į tikėjimą, istoriją ir pramonę. Iš Lietuvos istorijos mokinama Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė, lietuvių tauta, budas, papročiai ir senlietuviškas tikėjimas; Lietuvos Kunigaikštystės sudarymas; betvarkė Lietuvoje mirus Mindaugiui; Gediminas; Algirdis; Keistutis; Jogėla; Lietuvos kraštas; diediejie Lietuvos kunigaikščiai nuo Vytauto; Liublino unija.

G—a.

IŠ RYGOS.

Gessos fabrike, skardos (bletos) cinkavimo skiriuje dirba beveik vieni lietuviai, išskyrus viresnijį darbininką ir meistrą Zautmaną, kurį lietuviai vadina "direktorium". Zautman kolioja latvius, vadina juos maištininkais, streikininkais, bedieviais, o lietuvius, už jų nuolaukumą, pagiria. Nereikėjo tam pelėdai ilgai meilinties prie lietuvių, — be joraginimo susitaisė lizdas iš 6 liežuvninkų. kurie viską praneša direktoriui, o tas begrąsina atstatymu nuo darbo. Ypatingai nusiklauso, apie ką kalbasi darbininkai pietų laiku, ką skaito ir tt. Įdomu, kaip skundikai gerbia savo "direktorių". Jei kas ką nusiklausė, tai skuzdamas "direktoriui", stovi prieš jį be kepurės, bučiuoja nekartą į ranką; ypatingai tuo atsižymi Stonkus. Viresnysis darbininkas Ekas dažnai gauna kyšius nuo darbininkų, kad tik butų duodama nuodaliai dirbti, — mat tuomet užsidirba kelioms - kapeikoms daugiau.

Kipšas.

(Iš "Ž.")

Eftinavičiaus chemiškoje fabr. Ilgecieme, darbininkų apie 190. lietuvių — arti 70 žmonių. Taip vadinamųjų "vilenskų" yra gana daug, bet jų tautiškumas sunku išskirti.

Paprastiejie darbininkai uždirba nuo 90 — 120 kap. į dieną, moters nuo 55 — 65 kap., amatninkai: dailydės, šaltkalviai — apie 2 rubl.

Fabrikoj įvesti dvi atmainai: nuo 6 ryto val. iki 5 val. vakaro ir nuo vak. 5 val. iki 6 val. ryto. Yra nemaža darbininkų, kurie pasirengę dirbti net visas 24 val.; darbas "ant akordo" taipogi prasiplatinęs. Darbas nakčia, ant akordo, — ženklas, kad Eftinavičiaus darbininkai tamsųs. Ginčiai tarp darbininkų dažnai atsitinka: ypatingai tamsesniejie užsipuola ant tų, kurie skaito "Žariją". Paprastai, laikraščius skaitančius vadina socijalistais, bedieviais; privedžioja, kad tie, kas skaito, turėsią pragare atsidurti už tai, kad jie norį gauti algą be jokio darbo.

Paskutiniu laiku Rygoj pabrango pragyvenimas, — tamsesniejie meta kaltę ant socijalistų: girdi, tai jų esą darbas ir tt.

Meistrai skelbte skelbia darbininkams, kad visko reikia prašyti.... Bijosi matai, kad darbininkai, nors jie ir tamsųs, streiko nepakeltų. Nesusipratę garbina "ponus" už jų gerumą, kad atmeta kelias kapeikas arba duoda akordo darbą, kurs atima žmogui paskutines spėkas.

Šeimyninkas.

(Iš "Ž.")

LIETUVOS MOTERU SUSIVAŽIAVIMAS KAUNE.

Posėdis II.

Pusiau dešimtos, panedėlio rytą, prasidėjo antras iš eilios posėdis. Žmonių susirinko šiek-tiek mažiau, negu pirmutinę dieną, matyt dėlto, kad tai buvo darbo diena ir moterįs tarnaujančios negalėjo visos ateiti. Pirm negu atsidarė susirinkimas, susivažiavimą, drauge su prezidėjumu, fotografavo, po tuo suėjo visi į salę. Prasidėjo nuo pasveikinimų susivėlavusių delegačių ir telegramų. Pirmininkė tarė ačių už pasveikinimus, susivažiavimas nutarė raštu atsakyti ant pasveikinimų.

Toliaus sekė p. Voitkevyčienės referatas apie organizaciją ir moterų laikraštį. Savo referatu kvietė autorė Lietuvos moteris prie organizacijos, nes tuo keliu, tai yra suvienytomis spėkomis, tegalima pagerinti savo buvis. Nurodė pavyzdžiais, kad ir moterįs gali pasekmingai darbuoties visuomenės labui. Išvedė gana plačią abelno moterų judėjimo peržvalgą, apie "Tarptautinę moterų sąjungą", apie "Moterų organizaciją" Prancuzijoje. Pažvelgė į moterų teises visose šalyse, ką jos kitur jau iškovojo ir apsistojo tvirčiau ant moterų judėjimo Lietuvoje, kurios pastaruoju laiku pradėjo irgi krutėti. Kvietė lietuves prisidėti prie abelno moterų judėjimo, primenant inteligentėms duotį pavyzdį Kad kaip nors nuveikti įsigyvenusią Lietuvoje girtuoklystę, nešvarumą, ištvirkimą, pakelti ukio žemą stovį, amatininkystę, reikalauja moterų susipratimo, jų ėmimosi darbo, mokslo. Taigi kviečia jas vienyties. Gale savo referato primena apie moterų laikraščio reikalingumą ir jo naudą.

P. Kymantaitė nepataria lietuvėms moterims steigti savo atskirą laikraštį, bijodama, kad toks žymus atsiskyrimas moteriškės reikalų nuo vyrų, neturėtų liudnų pasekmių. Vyrai ir moters privalo darbuoties kartu, nes galutinas vienų ir kitų tikslas vienodas. Tveriant atskyrą laikraštį, — jos nuomonė, gal išeiti antagonizmas, blogai atsimušąs ant jaunosios kartos. Norint sutverti naują žmogų, geresnę ateitį, reikia dirbti išvien kaipo lygios su lygiais. Laikraščiai jau egzistuojantiejie turi judinti visus klausimus Lietuvos gyvenimo, taigi turi suteikti vietą ir moterų klausimui.

P. Janulaitis, prisiklausęs moterų ant vyrų, kaipo jų pavergėjų, skundų, piešia joms savo prakalboje visai naują jos skurdo šaltinį. Jis ima ekonomišką atžvilgį. Įrankiu šeimynų ir pavergtų moterų kaltininku vadina vien kapitalizmą. Teip kaip vyrai ir moterįs nevienodos, tai duokime, moteriške fabrikante, išnaudodama ir skriauzdama savo darbininkes, bus jų vargo kaltininkė nors ne butų vyru. Išveda net pavyzdį, kuomet moteriškė užkerta kelią buvio vyrams. Mat, kapitalistai naudojasi fabrikuose moterų darbu, nes jos pigesnės, o dirba ne mažiau už vyrus — ir taip vyrai, pasilikę be darbo, turi emigruoti svetur. Kapitalizmas pasileidimo priežastimi, moterų doriško nupuolimo, visų gi prasikaltimų didžiausia priežastis — vargingas padėjimas — visa kaltybė ne blogoj vyrų valioj, bet blogame padėjime. Visi moterų ligšiol buvę kongresai tai buvę turtingųjų kongresai, užtat, jo nuomonė, vienos moterų sąjungos mums negana, reikia jų kelių — reikia profesijonalinių sąjungų. Jo kalba buvo keleta kartų pertraukta protestu tai vienų, tai kitų.

Kn. Tumas, pasiremdamas ant to, kad blogas padėjimas visų aiškus, proponuoja, ilgai nesiginčijus, įnešti rezoliucijas, jo pirmutinė: 1) reikalinga kova už politiškas teises — reikia jungties su moterų sąjungomis kitų tautų ir kreiptis į dumą. Siulo padaryti lietuvių kuopą, ją padalyti į mažas kuopeles, ir jis už profesijolines sąjungas. Atskiro laikraščio steigimo reikalo teipgi nepripažįsta. Įneša puikų sumanymą, t..y iš čia skaitytų referatų, ir susivažiavimo protokolų sudaryti knygą; pelnas iš jos butų pamatiniu sąjungos fondu. Vienybę remia ant tautiškų pamatų — taigi pirmučiausia pataria jungties į tautiškas kuopas, o paskui eiti į tarybas su kitų tautų organizacijoms.

Čia staiga išlėnda tula "gaspadinaitė" ir nesidrovi viešai išreikšti savo atžagareiviškas pažiuras, sakydama: "kas nori dirbti, neturės bado kęsti, kas turi Dievą širdyje ir nedėjo darbo, nepažįs bado ir nenukryps nuo kelio doros". Tarnaitės Šą pasileidusios ypač tuo, kad nori drabužiu pasivyti "ponus" ir tt.

Jei atsako Plerytė-Puidienė, išrodydama jos gyvenimo nenuvokimą, apgindama darbininkių luomą. Bado šaltiniu vadina darbo stoką ne tinginystę.

Grįžtant prie tvarkos, p. Janulaitis įneša šalip rezoliucijos kn. Tumo, savąją: kadangi blogas moterų padėjimas yra tik dabartinės kapitalistiškos tvarkos pasekmė.

Kadangi dėlto moterų reikalai vienodi, kadangi ir vyrai kenčia po tuo pačiu jungu, o prašalinti tai galima tik galutinai išvertus tą tvarką, einant kovos keliu ir susiorganizavus draugijas, — susirinkusios Kaune moterįs rugsėjo 23 ir 24 d. 1907 m. randa reikalingu tverti atskiras moterų profesijonalines, politiškas ir kulturiškas draugijas, kurios, eidamos išvien su tokiomis pat vyrų draugijomis, pagerįs moterų padėjimą ir įves visai naują tvarką.

Kn. Januševičia stovi už vieną, abelną sąjungą, nes per tokią lengviau sulaikysime išeivystę, pakelsime ukį, praplatinsime prekybą — sutversime vietinę pramonę. Jo rezoliucija sekanti:

Prašalinimui įvairių neteisybių, ydų; pagerinimui moterų buvio— reikalinga viena bendra kulturiškai - ekonomiška lietuvių sąjunga: a) valdiškoms teisėms iškovoti, b) apšvietimui platinti tautiško susipratimo, ukio, prekybos ir pramonės šakose. Tam visam įvykdinti reikia komitetas iš 10 ypatų.

Įneša rezoliuciją ir daktaras Grinius: įgyjimui pilietiškų teisių — susivienyti su rusų moterų lyga ir tuo keliu eiti vienoms savirankiškai, be vyrų, nes vyrų ta skriauda neliečia, ten gi, kur vyrai ir moterįs vieną neša skriaudą — kovoti ir eiti išvien su vyrais.

Nemažai buvo ginčų ant temos: ar ta busimoji sąjunga turi buti viena bendra, ar jei dalinties į kuopas, ar gyvuoti savarankiškai, ar susijungti (autonomiškai) su rusų sąjunga. Daugiau vis tik buvo balsų už sąjungą vieną bendrą — dauguma suprato suvienytų jiegų galę.

Susivažiavimas paveda, prezidijumui padarius trumpą pertrauką, sumesti iš visų rezoliucijų vieną ar dvi sankcijonuojant ir tuomet paduoti balsavimui. Apskelbta trumpa pertrauka.

Po pertraukos sekretorė perskaitė dvi rezoliuciji — viena prezidijumo, antra p.Janulaičio (jam pareikalavus). Susirinkimas ant rąją atmeta. Rezoliucija pirma balsuojama punktais.

Punktas pirmas: iškovojimui moterų tiesų lygybės tveriame sąjungą, kuriai pavedame jungties su panašiomis sąjungomis kitų tautų — (priimtas vienbalsiai).

Punktas antras: pagerinimui naminio savo buvio pačios tveriame sąjungą pagal užsiėmimo — (priimtas).

Punktas trečias: moterų sąjungos veikia skyrium arba drauge su vyrais.

Prie šito pumkto pakilo daug ginčų ar vyrams duoti sprendžiamąjį balsą ar patariamąjį. Nežinau, kam teip labai rupėjo, kad vyrai įeitų į sąjungą su sprendžiamuoju balsu, bet buvo agitacija, kuri bet naudodama tuo, kad "bobutės", nesuprazdamos skirtumo tarp vieno ir kito balso, balsuotų už sprendžiamąjį — tuo pačiu norėjo atidaryti kelią į busimąjį komitetą — paskui, kaip žemiau matysime, pasirodys keno tai buvo darbai. Po ilgų triukšmų viršų paėmė neva tai balsai stoją už sprendžiamąjį vyrų balsą — bet vėliau, kada miniai buvo paaiškintas skirtumas tarp vieno balso ir kito ir jų svarumas, reikalavo, kad sprendžiamasai balsas butų atimtas. Vyrai gali buti sąnariais.

Dar daugiau sumišimo iššaukė punktas ketvirtas. Tai sąjungai sutvarkyti išrenkamas komitetas iš 10 ypatų — 6 iš jų gyvens Vilniuje. Tuoj pakilo davatkos kaimietės, šaukdamos, kad diduma butų Kaune, o ne Vilniuje — tą šiaip teip paaiškinus, prasidėjo balsavimas prezidijumo išstatytų kandidatų — bet kaip tik kandidatė pasirodė vilnietė, susirinkusios šaukė: "nenorim", — Triukšmas ir suirutė vis augo, įsikišo "socijalistai" su savo kandidatais — betvarkė kilo dar didesnė, prisiėjo prie to, kad įsikarščiavęs kn. Tumas, prasitarė, pavadindamas, vos išstatytus kandidatus, viešai socijalistais. Protestas ir papeikimas apsireiškė švilpimu. Prezidijum, matydamas, kad teip viskas yra ir bijodamas, kad policija nejsimaišytų, pertraukė posėdį — sekantį apskelbė ant 5 val. po pietų.

Pl.

(Toliaus bus).

KAS MUMS DARYTI?

Nuo pereitų metų, kaip visiems žinoma, valdžios leista buti Lietuvoje lietuviams mokytojams. Pasipylė lietuvių mokytojų prašymai į Vilniaus ir Kauno direkcijas. Nevienas gal iš mokytojų nepasigailėjo atsižadėti ir savo šiltos vietelės ir tik troško "perplaukti Nemuną" pas savo vientaučius — brolius lietuvius. Ir štai troškimas išsipildo: atsisveikinęs su savo gal ir šilta vieta, skubiai bėga į savo mylimąjį kraštą, į savo tėvynę Lietuvą. Prisiartinant prie Nemuno, nevienas, žiurėdamas į jo banguojančias vilnis, prabilo sau: "Tu (Nemune) mums ligšiol buvai nepereinamas, neperplaukiamas, tu buvai mums yt nepereinama siena, bet visgi pagalios tvirtybė tavo sienos sutrupėjo, ir dabar jau drąsiai galime žengti į savo Tėvynę, kuri ligšiol buvo visokių nevidonų kankinama ir engiama!" Ir kitokios mintįs, džiuginančios širdį mintis, kurios gali atbusti pas kiekvieną, grįžtantį iš svetimos šalies į savo pastogę, spietėsi galvoje.

Bet ar ilgai galėjo tas džiaugsmas pasilikti širdyje? Lietuvis mokytojas, važiuodamas į Lietuvą, manė, jog jį priims, kaipo savąjį žmogų, ir jam bus linksma ir ramu darbuoties tarp savųjų; tuo labiau jis galėjo taip manyti, kad Lietuvos laikraščiai pranešdavo, jog svetimtaučiai mokytojai neapkenčiami, ir visur geidžia savųjų mokytojų. Kai-kuriose vietose laikraščių pranešimai išsipildė, nes, pasirodžius lietuviui mokytojui, vaikai atsisakė priimti rusiškas knygas ir pareikalavo lietuviškų. Smagu stoti į darbą tokiam mokytojui, kad jį patįs mokiniai žadina prie darbo! Bet, ant nelaimės, toligražu nevisur taip atsitiko, ir daugelio mokytojų džiaugsmas turėjo užgesti, kaip ankstyba vyturio giesmė pavasaryj, atsikartojus žiemos šalčiams, nes pasirodžius lietuviams mokytojams, tuojaus prasidėjo mažinimas jiems algų. Kai-kurie mokytojai, prabuvę vos mėnesį ir toliau nebegalėdami gyventi, turėjo jieškoti sau vietos kur kitur. Rodos, jog lietuviai mokytojai tą mažinimą algų su savim atsinešė, kaip ir kokią užkrečiamą ligą. Pasirodė, jog daugelyje vietų kovojo ne su rusiškomis mokyklomis, bet stačiai su mokyklomis, o gal valstiečiai manė, jog rusai buvo dideli ponai (nes jie jiems buvo neprieinami ir su jais negalėjo susikalbėti), tai-gi jiems ir reikėjo daugiaus, o kaip pamatė mokykloje savąjį žmogų, kuris niekuo nuo jų nesiskiria, tai manė, jog jis galės pragyventi ir pusiau badą vilkdamas, ir dirbęs per dieną daugiau kaip su šimtu vaikų dulkėse, nešvariame ore, paleidęs juos, vieton kokį pusvalandį tyru oru pakvėpuoti, galės pats išsišluoti mokyklą, — talgi nuo jo atėmė pinigus, skiriamus sargo užlaikymui — ir nekurintam kambaryje galės patamsyj pasėdėti, — tai jei visai neatėmė, tai jau labai sumažino pinigus skiriamus kurui, šviesai ir tt.

Jeigu sumažina mokytojui algą ir tt., tai mokytojas privalo pranešti žemiečių viršininkų susivažiavimui (sjezdui), kuris palieka viską posenovei. Rusai mokytojai taip ir elgiasi. Bet kaip gi pasielgti lietuviui mokytojui? Juk gi kovoti su savo žmonėmis nesinori; nepatogu, nes žiurės į tave kaip į atžagareivį, juodašimtį; pasakys, jog atėjai kišėnių prisipildyti ir tt.

Štai ir man sumažino pinigus kurui ir šviesai; visai atėmė pinigus skiriamus sargui samdyties ir pirkties knygoms, kurias jau dabar galima butų išrašinėti lietuviškas ir tt.

Aš nutariau nesiskųst "sjezdan", idant neerzinti žmonių, o jau verčiau išeiti iš tos vietos. Ir štai, kada direkcija pradėjo dalyt mokytojams liuosas vietas, aš nuvažiavau į direkciją prašyti kitos vietos. Bet vieton gauti kitą vietą, mane pildantis direktoriaus pareigas už tai, jog nesiskundžiau "sjezdan" ir per mano priežastį tapo sumažintas mokyklos užlaikymas, išbarė ir dar prigrąsino už blogą šeimininkavimą paskirti pagelbininku, nes šiaip elgiantis, sako, gali prieiti prie to, jog bus mokykla, o nebus mokytojo. Tai tau ir padėjimas! Negana to, kad imdamas mažą algą, turi iš tos algos pasisamdyt ir sargą ir tt., bet dar gauni ir barti. Ištikrųjų męs, mokytojai, esam dabar tarp Scilos ir Charibdos ir kur tik eisim, vis bus negerai: skųsimės — nepatiksime valstiečiams, nesiskųsim — vėl negerai, galime papulti į pagelbininkus, arba sumažinus algas ant tiek, kad negalėsime pragyventi, o permainos negavę, turėsime bėgti; bet kur?

Nejaugi grįžt į Lenkiją, arba į Gudiją?

Rašydamas šį straipsnį, noriu idant draugai-mokytojai, ir visi kam rupi Lietuvos mokyklų ir mokytojų padėjimas, atsilieptų ir viešai apsvarstytų, kaip panašiuose atsitikimuose pasielgti, nes jeigu męs nieko neveiksime, mums grąsina pavojus: šįmet sumažino algas, o kas užtikrins, jog kitą metą ne sumažins dar labiau, ir ant galo gali prieiti prie to, jog męs turėsime visai atsisakyti nuo mokytojavimo. Juk jau buvo keliose vietose sumažinę ligi 16 rublių mėnesinės algos, o kas užtikrins, jog ir daugelyje vietų taip neatsitiks?

Kadangi dar Kauno gub. mokytojai daugiausia jauni ir mokytojavimas paliuosuoja nuo karumenės, tai atsisakius mokytojauti, priversti butų eiti į kariumenę, o čia nepanorėjus, ar neprisieis bėgti ir.... į Ameriką: štai kaip gali atsitikti mums Lietuvoje, į kurią męs su tokiu dideliu džiaugsmu atvykome.

Malonėčiau, kad ir kiti laikraščiai perspaudintų šį atsiliepimą ir tokiu budu prisidėtų prie apsvarstymo mokyklų reikalų.

Mokytojas Jis

(Iš "V. Ž.")

IŠTRAUKA IŠ LAIŠKO.

Mano plianai grįžti Lietuvon pasibaigė. Apsibuvęs užsienyj,kol man draugai parašė, kaip persikraustyt per sieną, aš susiėjau su vienu-kitu pažįstamu lietuviu ir rusu; gavau nemaža laiškų. Ir galų-gale persitikrinau, jog dalykai Rusijoje stovi prastai, t. y. ne teip, kaip aš norėjau, kad stovėtų. Revoliucija, pasirodo, apslugusi smarkiai; reakcija tolyn vis įgauna didesnes jiegas, valdžios represijos neišpasakytos. Tą aš žinojau ir pirma, ir ne tas mane nustebino. Patyriau kur kas daugiaus. Revoliucijos nusilpnėjimas, kaip atrodo, nėra laikinas, ne keletai mėnesių, bet gal prasitęsti keletą ir net keletą desėtkų metų. Teip, tam aš dabar neabejoju. Tokią nuomonę išreiškė man ne vienas žmogus, bet nenorėjau tam tikėt. Visgi ilgai skaitant Europos laikraščius, svarstant atskirus faktus, įsigilinant į bendrą dabartinį stovį judėjimo, galop palyginus jį su pidėjimu pernykščių metų, priėjau prie liudno persitikrinimo, jog draugų žodžiai tiesa. Priežastįs revoliucijos nupuolimo įvairios. Svarbiausia ta, jog pirmi jos žingsniai buvo neproporcijonališkai smarkųs, daug smarkesni, negu tai butų galėję padaryt to laiko organizuotos žmonių spėkos. Įsiveržęs stichijos spėka kaip vulkanas, žmonių nekantrumas perviršijo jų spėkas ir turėjo vėliaus ar anksčiau suslugti. Prieš carizmo tvirtovę neatsilaikė palaidos žmonių minios; tamsumas kareivių, nesusipratimas ukininkų, silpnumas darbininkų organizacijų, kaip sunkųs akmens prislėgė ir ištaškė į visas puses revoliujos bangą, ir senoji valdžia gavo progą vėl sustiprint savo pozicijas. Kova nepasibaigė, tiktai ji įgijo kitokį pobudį ir pakraipą. Iš vienos pusės ji išsisklaidė į smulkius atomus, pavirto partizaniška: terroras, expropriacijos, pavieniai streikai — iš vienos pusės, ir areštai, karo teismai — iš kitos. Beto, judėjimas stengiasi, kur galėdamas, įeiti į teip vadinamas legališkas vėžes: tveriasi mokslo draugijos ir steigiasi mokyklos; organizuojasi profesijonališkos darbininkų sanjungos. Bijoties to, kad šis processas visai neužimtų vietą revoliucijos, nėra pamato, nes didžiausias revoliucijos penėtojas — žmonių neišpasakytas skurdas ir bendras visos šalies ekonomiškas krizisas nesimažina, bet auga ir jų neprašalins dabartinė politiška tvarka.

Bet judėjimas darosi lėtesnis, nesimato, kad jisai, teip sakant, atsinaujintų, da mažiaus, kad greitu laiku paimtų viršų ant valdžios. Nėra man vietos šiame laiške plačiaus tą išvadžioti. Pasakiau tiktai svarbiausius motyvus, o gal tiktai tuos, kurie man labiaus metėsi į akis....

Bet jeigu toks dabar padėjimas Lietuvoje, tai kam reikia man grįžti tenai? Darbuoties be abejo ten galėčiau. Žmonės reikalingi.... Tiktai kokią naudą aš atneščiau tam darbui, kuriam pasišvenčiau? Tokia dirva, apie kurią aš svajojau, liko siaura.

Partijos darbas — organizavimas kovos spėkų — atstumtas ant antros vietos. Jo vieton skverbiasi, kaip sakiau, partizaniška kova, arba legališki užsiėmimai. Terroras ir expropriacija — tai ne mano sfera. Mokslo platinimas ir sąjungų tvėrimas parankesni yra legališkiems žmonėms. Mokykloje arba valdžios daleistoje draugijoje man ne vieta. Kiek patyriau, net gerai susipratusiejie žmonės šalinasi dabar nuo labai susikompromitavusių (iš policejiško atžvilgio) ypatų. Ir suprantama. Vienas tiktai faktas, kad jėi tarpe kitų atras policija žinomą jai revoliucijonierių, ant visos minios užtrauks bausmes ir nekalti žmonės nukentės bereikalo. Žinomi šimtai faktų, kuomet darbininkų susirinkimai budavo išvaikyti, daugelis suimta užtai, jog tarpe jų užtiko valdžia vienę "prasikaltėlį".

X. X.

IŠ AMERIKOS.

DIKTA BAUSMĖ

Los Angeles, Cal. Sudžia Olin Nellborn uždėjo bausmę $330,000 ant Santa Fe geležinkelio kompanijos, kadangi jai buvo teisme darodyta, jog nelygiu už pasažierių ir tavorų pervežimą ėmė mokestį, kaip kam darė didelį nuleidimą.

AMERIKONIŠKAS SUDŽIA.

Los Angeles, Cal. Superior teismas atmetė skundą darbininko Bowney, kuris, sugriuvusiame "Bixley" hotelyj, likosi sunkiai sužeistas; atmetė skundus ir 40 kitų sužeistų darbininkų ir prieš kontraktorių, nors jis pats prisipažino, jog įtaisymai buvo negerai įrengti.

NELAIMĖS ANT AMERIKOS GELEŽINKELIU.

Washington, D. C. Sulyg statistiško biuro žinių, nuo 30 d. berželio pereitų metų iki 30 d. berželio šių metų, ant Amerikos geležinkelių 5000 ypatų tapo užmuštų, o 76280 sužeistų, taigi dešimtį kartų daugiau negu žuvo žmonių visoj karėj Amerikos su Išpanija.

MUŠIS RINKIMU DIENOJ.

Lexington, Ky. Renkant šteto urėdninkus, terp priešingųjų partijų rinkėjų užgimė mušis ir besišaudymai, kuriuose vienas rinkėjas likosi užmuštas, vienas policistas mirtinai pašautas, o vienas policistas ir užmuštojo rinkėjo tėvas sunkiai pašauti.

ŽIAURUMAS AMERIKOS MOKINTINIU.

Hancock, Mich. Čianykščios valdžios gavo žinią vėl apie žiaurius darbus žymesniųjų čianykščių mokyklų mokintinių. Jie keliems jauniems mokiniams išlupo dantis, pagązdino dagi išplėšimu liežiuvių, jeigu nuskriaustieji pasiskųstų.

INŠALE LAIVAI.

Šiaurinėse Ledinėse jurėse, prie Port Barrow, įšalo leduose du amerikoniškiejie garlaiviai: "Belvedere" ir William Raglies". Apart šitų garlaivių, ledų suspausti yra dar trįs kiti amerikoniškiejie laivai.

UŽMUŠTI KALNAKASIAI.

Ironton, O. Anglių kasyklose "Lawrence Furnace Co.", nupuolusios uolos likosi užmušti du darbininkai, John Kaiser ir Arthur Bailey.

KARĖS MINISTERIS NE VAŽIUOJA EUROPON.

Amerikos karės ministeris Taft, besilankantis dabar ant Filipinų salų, iš ten rengėsi važiuoti Europon, atsilankyti Maskolijoj, Vokietijoj, Prancuzijoj ir Anglijoj, bet dabar, kaip garsina laikraščiai, jis grįžta atgal Amerikon. Matyt Europoj nesitiki tokio karšto priėmimo kaip Japonijoj, ten nėra ką veikti. Nuo kelionės Maskolijon sulaikė jį paskutiniai kareivių maištai Vladivostoke.

PIRMUTINIS SNIEGAS.

La Crosse, Wis. 10 d. lapkričio puolė šitose aplinkinėse pirmutinis sniegas; termometras nuo puolė iki 20°. Snigo teipgi aplinkinėse Marquette, Mich., Minnesotoj ir Nebraskoj aplinkinėse Omaha.

NUBAUDĖ UŽ NEPARENGIMĄ PIETU.

Washington, D. C. Gyvenantis čia M. Underhill, parėjęs nuo darbo namon, nerado nė parengtų pietų nė pačios namieje. Nuėjo jis pas kaimyną Nelsoną ir radęs čia savo pačią ir jos seserį, nieko nesakęs, išsitraukė revolverį ir abidvi peršovė. Padaręs tai, nuėjo į policiją ir pasakė, ką su savo šeimyna padarė. Žinoma, jį suareštavo.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIU.

Indianopolis, Ind. Ant Reunionic-Anderson elektriško geležinkelio iššoko iš rėlių greitai įsibėgęs karas. Prie to 30 pasažierių tapo sužeistų.

Little Rock, Ark. Netoli nuo čia, ant Iron Mountain geležinkelio, susimušė du trukiai. Prie to 5 ypatos likosi užmuštos, i 30 tapo sužeistų.

GAISRAI.

Spalio mėnesyj Amerikoj gaisrai pridirbo nuostolių ant $13,350,250 arba ant 9 milijonų doliarių daugiau negu pernai. Per visus 10 mėnesių šių metų gaisrai pridirbo nuostolių ant $180755,300, arba ant $36295100 mažiau negu pernai.

Charleston, W. Va. Sudegė čia Ruffner hotelis ir kelios kaimyniškos triobos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Muncie, Ind. Sudegė čia didelės Godelardo krautuvės. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Duluth, Minn. Sudegė čia Great Northern Elevatorius ir jame buvę už 600000 dol. kviečiai. Nuostoliai gaisro padaryti pereina vieną milijoną doliarių.

Louisville, Ky. Sudegė čia skerdyklos Bonsbon Stock Yards Co. ir Vissman Packing Company. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

Toronto, Ont. Sudegė čia biurai Anderono and Meclechbo. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

EXPLIOZIJOS.

Necozari, Ariz. 7 d. lapkričio čia atsitiko baisi parako expliozija, kurios 10 darbininkų, daugume mexikonų, likosi užmuštų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Bridgeport, Con. Likosi uždarytos dirbtuvės "American Graphophone Co.", ir pertai 2900 darbininkų neteko darbo. Dirbtuvėse Bullard Machine Tool Co. dirba tik pusę laiko. Sustojo darbai ir dirbtuvėse Birdseye Somers Co.

¶ Millinnockett, Minn. Dirbtuvėse Great Northern Paper Co. sustreikavo mašinistai ir pertai dirbtuves atsėjo uždaryti. Darbininkai reikalauja 25 c. už dienos darbą daugiau. Kompanija bandė partraukti streiklaužius, bet juos streikieriai išvijo, todėl dirbtuves atsiėjo su visu uždaryti.

¶ Danville, Ill. Darbininkai Kellyville, Steelton ir Westville anglių kasyklų, išviso 4000, paliovė dirbę, kadangi dėl piniginio kriziso, algos jiems ne pinigais likosi išmokėtos.

¶ Calumet, Mich. Rudos kasėjai Calumet, Hecla Mining Co. apreiškė, jog jie pakels streiką, jeigu kompanija, kaip pagarsino, ištikro sumažys ant 12% darbininkų algas.

¶ New York. 200 streikavusių Postal Telegraph Co. telegrafistų išreiškė norą grįžti prie darbo, bet gavo atsakymą, kad visos vietos užimtos.

¶ Denver, Colo. Kalnakasiai El Passo aplinkinėse nutarė streikuoti. Darbininkai reikalauja po 3 dol. ant dienos paprastiems darbininkams ir 8 val. darbo dienos.

¶ Pittsburg, Pa. Didelių dirbtuvių ir kasyklų savininkai šitose aplinkinėse nutarė mokėti algas darbininkams smulkiais čekiais: po 5, 10, 15 ir 20 dol., o kas reiks mokėti viršaus, tai tą išmokėti gatavais pinigais. Mokėjimas algų čekiais yra tik tuomtarpinis.

¶ Toledo, Oh. Streikuoja čia katilioriai "Globe" katilų dirbtuvėse.

¶ Cincinnati, O. Crown Overulis Mfg. Co. savo dirbtuvėse įvedė 8 val. darbo dieną be sumažinimo darbininkų algų.

¶ Terre Haute, Ind. Pasibaigė čia plumberių streikai. Nuo dabar plumberiai gaus po 50 c. už darbo valandą.

¶ Bear Creek, Mont. Darbai šitų aplinkinių anglių kasyklose eina ne geriausiai: dirba tik pusę laiko. Todėl tegul čia nieks neina darbo jieškoti.

IŠ VISUR.

|| Į Londoną atkako Išpanijos karalius, karalienė ir mažas, neseniai gimęs Išpanijos sosto įpėdinis. Kadangi karaliaus apsauga išgirdo, jog anarchistai pasirengę kelionėj užmušti mažąjį sosto įpėdinį, tai tyčia pirma, supainiojimui anarchistų mierių, buvo Londonan pasiųstas visai pašalinis vaikas su didele eskorta, o tikrasis sosto įpėdinis be eskortos atkako laimingai vėliau. Ar ištikro norėta užmušti mažą vaikutį, kuris nieko blogo nė gero negalėjo niekam padaryti, reikia abejoti. Sostų užmušystoms išgriauti negalima, nes vietoj užmuštų visada atsiranda kiti jų vietas užimanti. Sostus griauja ne žudymai valdonų, bet žmonių susipratimas.

|| Italijos apšvietimo ministeris išleido prisakymą perdėtiniams provincijų, policijos ir miestų viršininkams, bažnyčių užveizdoms, bažnyčių prabaščiams, muzejų ir operų užveizėtojams turėti visada surašą ėsančių jų užveizdoj vertesnių senovės liekanų. Iš tokių surašų paskui bus padirbti kataliogai ir tokiu budu bus apsaugoti toki daiktai nuo vagilių. Mat paskutiniuose laikuose Europoj, ypač Prancuzijoj, iš muzėjų, bibliotekų ir bažnyčių pavogė daug brangių senovės daiktų ir daug jų paskui atsirado rikiuose Amerikos milijonierių, kurie mat mažai paiso nuo ko ką perka.

|| 8 d. lapkričio, pietinėj Prancuzijoj siautė smarki audra ir vėtra, kurios ypač mieste Marsilijoj daug nuostolių pridirbo. Mieste užgimė tvanai, vėtra daug namų sugriovė ir juose daug žmonių tapo užmuštų. Užgimę nuo debesų praplyšimų tvanai pietinėj Prancuzijoj dar didesni, negu buvo rugsėjo mėnesyj. Užtvinę vandens užliejo ir Graissessue anglių kasyklas.

|| Vadovas "Lygos tikrųjų maskolių", trečiosios dumos atstovas Piaskovič, apreiškė užrubežinių laikraščių korespondentams, jog jo partija ne pripažysta dumai tiesos išleidinėti teises, bet ji turi vien padėti carui nuraminti kraštą ir daryti vien tą, ką caras palieps. Reakcijonierių laikraštis "Znamia", pradėjo smarkią kovą su Stolypinu, nors tas teip-gi reakcijonierius.

|| Peterburgo laikraščiai apturėjo jau savo korespondentų pranešimus apie išgriovimą miesto Karatagh, kurį užbėrė nugriuvęs kalnas. Mieste Karatagh pražuvo 4000 žmonių, o Denevsk apskrityj 10000 žmonių. Daug aplinkinių kaimų teipgi tapo išgriautų.

|| Mieste Managua, Nicaraguoj, susivažiavo prezidentai vidurinės Amerikos respublikų: Nicaraguos, Salvadoro ir Hondurаro ir susitarė užmiršti visus nesutikimus, gyventi sutikime. Minėtos respublikos, kurių prezidentai padarė tokį sutarimą, neseniai vedė karę.

|| Italijoj teismas perkratinėja dabar bylą buvusio apšvietimo ministerio Nassi, apkaltinto už suklastavimą dokumentų ir išleidimą iždo pinigų politiškai agitacijai už savo ypatų. Nassi žada pagarsinti svarbius dokumentus, iš kurių visi pamatys, kad ir kiti ministeriai panašiai darė.

|| Berlyne atsirado mažų mergaičių piaustytojas, kuris ant gatvių sužeidė diktai mažų mergaičių. Policija ilgai negalėjo jo sugauti, dabar vienok tapo suimtas. Juom yra 22 Paul Minov, nuomarininkas. Jis likosi pergabentas į Herzbergo menkapročių namus.

|| Maskolijoj visi laukia neužilgio karės Amerikos su Japonija. Maskoliškiejie oficierai pulkais traukia į Amerikos ambasadą ir siulosi pereiti į Amerikos kariumenę, bet, žinoma, ambasadorius jų nepriima.

|| 8 d. lapkričio, Liepojui policija padarė kratas garlaivių kompanijos agentų biuruose ir rado daug netikrų užrubežinių pasportų. Suareštavo daug agentų ir turinčių netikrus pasportus emigrantų, norinčių keliauti į Ameriką.

|| Mieste Iquique, respublikoj Chili, siautė baisus gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 1 milijono doliarių. 2000 ypatų neteko pastogės. Gaisras siautė beturčių apgyventoj miesto dalyj.

|| Maskoliškas randas pagarsino, jog nuo nuslinkusio kalno užbertame mieste, Karatagh, pražuvo 3,400 žmonių, išsigelbėjo tik 70 ypatų.

|| Peterburgo teismas garsų Gurką, kuris pasisavino daug pinigų iš baduolių fondo, rado kaltu, nuspredė prašalinti iš tarnystos ir jis turi sugražinti pusę milijono rublių prisisavintų pinigų.

|| Išpanijoj, mieste Farre La Ribera, 7 d. lapkričio, siautė žemės drebėjimai, laike kurių mieste sugriuvo daug namų. Kiek prie to pražuvo žmonių, dar nežinia.

|| Ryme likosi suareštuotas besimokinantis muzikos maskolius studentas Zacharov už kankinimą savo numylėtinės, merginos Kubithilly. Jis ją mušė su lazda, kuną jos subadė adatoms, nupiaustė kasas.

|| Mieste Toulone, Prancuzijoj, likosi suimti svetimi šeši šnipai, pas kuriuos rado Prancuzijos tvirtovių plianus ir kitokius paslaptus kariumenės ir laivyno dokumentus.

|| Vokietijos ciecorius iškeliavo 9 d. lapkričio į Angliją. Ar jam pasiseks susitaikyti geriau su Anglija, galima abejoti, kadangi dabartiniai nesutikimai per svarbus.

|| Kieliaus uostoj, Vokietijoj, ant vokiško torpėdinio laivo "Bluecher" expliodavo garinis katilas. Expliozijos 15 ypatų tapo ušmuštų, o 30 sužeistų.

|| Mieste Guatemala, Vidurinėj Amerikoj, prisakius kariškam gubernatoriui, likosi suimti du amerikonai negrai ir rykštėmis nuplakti.

|| Netoli Liege, Belgijoj, besileidžiant į olą anglių kasyklų darbininkams, nupuolė besileidimo prietaisa. Prie to 13 darbininkų likosi užmuštų.

|| Visoj Italijoj, nuo smarkių lytų, užgimė tvanai, kurie labai daug nuostolių pridirbo.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BALTIMORE, MD.

3 d. lapkričio, kaip buvo kunigo Lietuvninko padavadyta, likosi suareštuotas geriausias ir seniausias paties kunigo parapijonas už dalinimą cirkulirų, arba, kaip kunigėlis sako, už drabstymą bažnyčios mešlais. Jau žmogelį buvo bevedą į šaltąją, kur but atsėję patupėti, jeigu kunigas nebutų dažinojęs. Kunigas su špitolninku išliuosavo karštą parapijoną.

Kunigėlis per visą vasarą už drabstymą bažnyčios keikė cicilistus, o tuom tarpu, dėl jo padavadyjimo ne cicilikai papuolė į bėdą, tik jo paties karščiausias ramstis. Ne be pamato sena patarlė sako: kas kitam duobę kasa, dažniausiai pats į ją įpuola.

Parapijonas.

IŠ NIAGARA FALLS, N. Y.

Darbai šiuom laiku čia sumažėjo, daug žmonių yra be darbo.

Lietuviai ramiai sau gyvena, tik kaip kada smarkuoliai, susipykę, apsidaužo, bet ir vėl susitaiko.

3 d. lapkričio buvo čia parengtas grażus lietuvių susirinkimas su prakalboms, dekliamacijoms ir dainoms. Susirinkimą atidarė Kudlauckas.

K. Vaivada savo kalboj aiškino svarbumą prakalbų. S. Valiulis kalbėjo iš geologijos, gamtos mokslų ir astronomijos (to jau nesuprantame, kaip prakalboj galima nors pamatus tiek mokslų išaiškinti? Pakelti gi mokslиški klausymai, o ne išaikinti, niekam negali naudos atgabenti. Rd.). Greeley kalbėjo apie šiądieninį darbininkų padėjimą. Ant galo antrą kartą kalbėjo K. Vaivada. Savo kalboj jis nupiešė visą Rusijos revoliuciją ir skurdų padėjimą darbininkų šioj neva laisvės šalyj. Ištikro čia tik didžturčiai naudojasi iš laisvės, jie gali daryti, ką tik užsimano, bet darbininkai nė jokios laisvės ne turi, jie čia dar labiau kapitalo prispausti negu kur kitur. Į juos šaudo, juos į kalėjimus kemša.

Prakalbų tarpuose dekliamavo eiles: 7 metų vaikutis F. Mičas, (Dirbk ir melskis; Du tikriejie atsitikimai ir maldos; Lietuvoj budeliai duksta), Miškevičia dekliamavo eiles "Broliai varginti", Petrošius — Nužudytiems draugams.

Dainorių choras iš Rochester dainavo: "Atsimeskim nuo senojo svieto" ir "Drąsiai draugai".

Susirinkusi publika užsilaikė ramiai ir delnų plojimais dėkavojo kalbėtojams, dekliamatoriams ir choro dainoriams.

Prie tos progos likosi čia sutverta kuopa L. S. S.

Rochesterio draugams ištariame ačiu už atsilankymą (tą parankiau buvo ir priderėjo atlikti jiems buvant. Red.).

J. Kudlauckas.

IŠ NEW HAVEN, CONN.

No. 42 "Lietuvos" buvo patalpinta Vietinio korespondencija iš New Haven, Conn. Jis gėdijosi (jau pas mus mat tokia mada, kad užmėtinėjanti kam nors vis rašo pasislėpę. Red.) paduot savo vardą, nes jautė, kad jo korespondencija melaginga ir plėšia garbę ne vien ypatos, bet ir draugysčių.

Melagingumas Vietinio apsireiškia šitame: 1) Rašo jis, kad berželio mėn. Socijalistų kuopelė parengė prakalbas, kalbėtojais buvo Bagočius ir Antonov. Aukų surinkta $21.95, bet jos ne išsiųstos. Kas tam kaltas? Vietinis neparodė. Gal socijalistų kuopa? — Ne, Apie tai No. 41 "Kovos" buvo plati korespondencija, kurioj buvo rašyta, kad laike minėtų prakalbų buvo išrinktas komitetas šelpimo nukentėjusių Maskolijoj ir pinigai perduoti kasieriui to komiteto, Vincui Rymavičiui, kad išsiųstų aukas sulyg nutarimo komiteto. Bet V. Rymavičia laiko pinigus pas savę ir iš paraginimo draugų, kad išsiųstų aukas, juokiasi, visuomenės užmanymą visokiais budais peikia. Ant galo jis atsakė: aš nusiusiu tuos pinigus savo tėvui į krajų, tai bus geriausia.

Labai liudna ir tai pamokinimas žmonėms atsargiai rinkt ypatas į komitetus, geriausiai kasierių be kaucijų ne rinkt.

Antra Vietinio neteisinga žinia yra ta: buk kasierius socijalistų ir S. L. A. kuopos, nieko niekam nesakęs, išvažiavo kur ten į vakarų pusę.

Minėtas kasierius, netekęs darbo New Haven'e, išvažiavo į Youngstown, Ohio, kur gavo darbą, bet prieš išvažiavimą porą sąvaičių apie tai apreiškė ir kur reikia, užsimokėjo, ir šeimyną savo paliko New Haven'e ir apreiškė, jog pinigai kuopų yra pas jo moterį, o ji atsilanko ant susirinkimų. Dabar pats parvažiavo ir kur reikia, užsimokėjo. Žodžiu, tas vyras ne užsitarnavo papeikimo. Geistina butų, kad tik visi įtekmingi žmonės tokiais butų.

A. Daukšiutė,
M. M. Savickiutė,
J. J. Kazlauckas,
Jon. Vaitkevičia,
J. Sagevičia,
Jurgis Ivinskas,
Tam. Laukiavičius.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Brooklyno korporacija "Lietuviško Tautiško Namo" pradžioj vasaros įkurė, teip vadinamą, Tautišką Namą. Prie jo įkurimo prisidėjo kone visos lietuviškos draugystės. Korporacija susitvėrė keletas metų atgal, ir iki šių metų be pailsio darbavosi ir galvojo, kokiu budu įkurt "Tautišką Namą", ant kokių pamatų jį pastatyt? Kadangi apie jo įkurimą galvojo visos Brooklyno draugystės, apie 2000 galvų, tai buvo galima laukt gero rezultato. Ir koks nusistebėjimas!.... Ta 2000 galvų išgalvojo, kad geriausias L. T. N., tai karčiama! Toks rezultatas galvojimo korporacijos L. T. N. per keletą metų! Ar ne gėda visoms Brooklyno draugystėms? Tiek galvų galvojo keletą metų ir galų gale nieko prakilnesnio ir žmoniškesnio negalėjo išmislyt kaip prakeiktą urvą girtuokliavimų.

Brooklyno L. T. N. yra didelis ant keturių lubų. Apart karčiamos, yra keletas didesnių ir mažesnių svetainių. Teipogi yra viena didelė svetainė, kur galima rengti teatrališkus perstatymus ir balius. L. T. N. yra atiduotas teip vadinamam gaspadoriui, o jį kontroliuoja komisija susidedanti iš draugysčių atstovų. Gaspadorius namo yra žmogus prastas ir ne progresistas. Tautiškame Name galima pamatyt ir prisiklausyt daug negeistinų dalykų, o kada ne užeisi, tai visuomet rasi burį kazirninkų, apsėdusių stalą; skaitančių laikraštį arba knygelę nepamatysi: vieni geria, kiti kaziruoja. Ar tik tokiam lietuvių pakėlimui įsteigtas teip garsiai rėkliomuotas pirma Brooklyno "Lietuvių Tautiškas Namas?"

Vietinė 19-ta kuopa L. S. S., 28 rugsėjo, T. N. turėjo teatrališką vakarą. Svetainė gauta už dyką, ir socijalistams gaspadorius pastatė puikias išlygas: "jeigu per vakarą bus išgerta 7 bačkutės alaus, tai kuopai apsiėmė užmokėt procentą nuo išgertos bačkutės. Bet nors žmonių buvo diktas burelis, alaus išgėrė tik dvi bačkuti. Ir užtai L. T. N. užveizėtojai ant toliau pažadėjo dykai socijalistams svetainės ne duoti. Ir iš tikro, kada 19 kuopa L. S. S. rengė žmonių apšvietimui prakalbas, tai T. N. gaspadorius pareikalavo 5 dol. Kitur gavo svetainę dykai, bet svetainė buvo per maža.

M. Jokubauskas.

Mums rodosi, prakilnesnių lietuvių ir draugysčių pareiga buvo neleisti, kad jų pajiegoms rengiamas Tautiškas Namas ne pavirstų į karčiamą. Jeigu gi tas padaryta, jau jį reikia karčiama ir laikyti. Atsitikimams gi karčiamose laikraščiai daug vietos ne gali pašvęsti, vis tiek, ar ta karčiama ir geriausią turėtų vardą, vis tiek, ar ji butų savaščia vieno karčiamninko, ar korporacijos. Turime teipgi pridurti, kad laikraščiai ne užsiima ypatų reikalais, nė jų apgynimais, nė ant jų užsipuolimais. Todėl ir šitą korespondenciją turėjome sutrumpinti.

Red.

IŠ PATERSON, N. J.

Čia tik S. L. A. kuopa varo pasekmingai tautišką darbą, bet L. S. S. kuopa, nors joje yra darbščių draugų, užmigdyta ipatiškumų. "Knygynėlio" ar skaityklos draugystė mažai platina apšvietimą, knygelės spintoj jau stora eile dulkių pridengtos.

Tautiškas judėjimas sparčiai eina, bet socijalizmas užmiręs, agitacija susilpnėjus, tyka....

Štai prie tokių aplinkybių socijalistai Passaic'o L. S. S. kuopos į dvi sanvaiti surengė teatrą ir balių, kuris atsibuvo 19 spalio. Lošta buvo "Amerika pirtija" ir "Vienas iš mųs turi apsivest". Ir koks tai kilo sumišimas!

Visur dvi sanvaiti kalbėjo: stubose, ant gatvių, saliunuose, dirbtuvėse. Vieni agitavo eiti, kiti neiti, vieni džiaugėsi — kiti darė rodas, kaip sustabdyti lošymą, sumušt lošikus, padaryt skandalą; buvo ir tokių pirmeivių, kurie norėjo, kad to lošimo ne butų; o buvo ir tokių tamsių fanatikėlių, kurie geidė lošimo. Vieni rinkosi į svetainę pamatyt lošimą socijalistų parengtą, kiti pasijuokt, pasilinksmyt, pašokt. Kiti rinkosi į saliuną, ant drąsos gerė alų ir degtinę, kad vėliaus sumušt ir išnaikyt visus socijalistus — tuos socij., ant kurių, kur buva ar nebuva, vis bėda suverčiama. Prasidėjo svetainėje lošimas, o saliune riksmai, šauksmai, nešvarios dainos, keiksmai. Svetainėje, nors publika ramiai užsilaikė, sunku buvo girdėt kalbą lošikų dėl šukavimų iš saliuno. Ant galo, besibaigiant lošimui, įsidrasinę pradėjo eit į svetaine, bet prie durių išgirdo tik žodžius: Jai neturit 25c. užsimokėt, tai eikit ir sėskit, tik ramiai užsilaikykit". Taigi musų karžygių visi plianai suiro: vieni nusipirko tikietus, kiti atgal sugrįžo, treti teip įėjo. Karžygiams įėjus, šiek tiek ramumas svetainėj pranyko, nes jie darė garsius patėmijimus lošikams, bet lošimas jau baigėsi. Paskui prasidėjo šokiai. Sučjo ir kiti iš saliuno, nes tada jau prie durių nieks tikietų nereikalavo. Visi laike šokių užsilaikė ramiai, tik lošikams einant namon važiuot, musų karžygiai pradėjo visuose kampuose šaukt, keikt, lot. Nors tuom atidavė garbę veikėjams.

Vienok reikia patėmyt, kad čianykštės lietuvaitės beveik visos buvo ir gerai užsilaikė, kas liudija, kad merginos čia augščiau susipratime pakilo negu vaikinai.

Praslinko 2—3 dienos, ir vėl kalbos: vieni giria, kiti peikia, o musų karžygiai pradeda jau girtiesi, kad jie unistai, katalikai, socijalistai buk juos išnaudoja.

Kinderas.

IŠ BAYONNE, N. J.

14 d. spalio, užmanius kunigams ir vyskupui, čia buvo apvaikščiojimas viso miesto katalikų. Apvaikščiojime dalyvavo visos katalikiškos ir bažnytinės draugystės, dalyvavo ir dvi lietuviškos draugystės: Šv. Petro ir Povylo ir Šv. Mikolo Archaniolo.

Čia užmanyta sutverti lietuvišką parapiją, kam pritaria daugumas tikinčių lietuvių.

Susirinkime, svarstant parapijos klausymą, pribuvo kun. M. Šedvydis iš Pittstono, Pa., bet nepaaiškino parapijos dalykų, žadėjo kunigas nors pradėt lietuviams atlaikinėt dievmaldystas. Buvo ir kunigas Žindžius iš Elizabeth, N. J., bet į susirinkimą neatėjo.

27 d. spalio buvo vėl susirinkimas Šv. Petro draugystės, ji nutarė galutinai įkurt lietuvišką parapiją.

Vietiniai lietuviai karštai rupinasi parapijos sutvėrimu, neapsvarstę gerai jos dalykus ir klausymą užlaikymo kunigo ir jo tarnų. Pamatysim, kas iš to išeis.

Kaip girdėt, klebonu nori pasilikt kun. M. Šedvydis iš Pittstono, Pa. Geistume nuo Pittstono parapijonų išgirsti, dėl kokių priežasčių jis pasitraukė iš jų paraijos (Apie tai priderėjo tiesiok ir užklausti Pittstono parapijonų. Red.).

Juozuks.

Mažas Feljetonas.

Prašaliečio laiškai iš Rusijos.

20.

Brangiausia Felicija!

Tai tau štuka! Žandarai vagia!

Oi, kokia nemaloni istorija! Klausyk.

Mieste Lucke gyventojas Bronfin pranešė kvartaliniui policistui, kad naktį apvogė jo bustą. Kvartalinis pareikalavo prie tardimo miestsargį.

— Ar matei, kas apvogė Bronfiną.

— Mačiau.

— Kas?

— Gm.... Vašė blagorodije, negaliu sakyti.

— Kodėl? Kaip negali sakyti?

— Negaliu. Taip pas mus Rusijoje priimta, kad panašiuose atsitikimuose tylėti, jei negalima nurodyti vagies.

— Sakyk greičiau! Aš tau liežiuvį nutrauksiu, jei nepasakysi!

Miestsargis išsigando ir pasakė:

— Vaše blagorodije, mačiau, kaip iš ryto ketvirtoje valandoje žandaras nešė ryšulį su daiktais.

— A!

Tuojaus padarė kratą pas minėtąjį žandarą ir surado ne tik Bronfino daiktus, bet pas jį gulėjo ir tokie daiktai, kurie buvo pavogti kelios sanvaitės atgal pas įvairius Lucko gyventojus.

Žandarą prisiėjo areštuoti.

— Tu vogiai daiktus? — klausia žandaro.

— Nevogiau!

— Kaip nevogiai, kad pas tave daiktus radome?

— Pas mane, tai pas mane, bet aš nevogiau.

— Niekų netauzyk, greičiau prisipažink!

— Kam čia tauzyti, aš galiu viską išpasakoti, mano sanžinė švari, kaip jaunos krosnies kakta.

— Pasakok.

— Tiesa, aš buvau atsiduręs Bronfino kambariuose.

— Per kur tu atsiduriai?

— Duris buvo užrakytos, išlaužiau langą ir įlindau.

— Kaip tu išdrįsai lįsti?

— Kodėl neišdrįsti. Rusijos žandaras visur išdrįsta lįsti. Jis lenda įstatymų vardu.

— Ir tu, įlindęs, pasakiai gyventojui, kad įlindai įstatymų vardu?

— Nepasakiau, tik maniau taip pasakyti, bet nebuvo reikalo, niekas neatėjo ir negirdėjo, kaip aš ten buvau.

— Ir tu ten ėmei vartyti, vogti?

— Kam vogti, dabar pas mus toks darbas vadinasi — krata.

— Bet pas tave atsirado svetimi pavogti daiktai....

— Kam pavogti. Aš nevogiau, aš, gražiai ir padoriai pasakius, konfiskavau.

— Po velniais, konfiskavai! Galėjai sau konfiskuoti, Rusijos žandarams ir policistams valdžia neužgina konfiskuoti gyventojų daiktus! Bet jei konfiskuoji, reikia daryti, kad niekas nematytų, nejustų, niekas neužuostų! Dabar sutepei žandarų mandierą, garbę, ims šaukti revoliucijonieriai: Rusijos žandaras — vagis, vagis! Po velniais, už tokį nemokėjimą konfiskuoti reikia gerai kailį išperti, kad kitą kartą butum gudresnis ir apsukresnis.

— Atsiprašau, — tesinosi žandaras, — rasi aš tikrai mažumėlį apdrėbiau purvu žandarų mandierą, na, bet mano klaidą galima pataisyti.

— Pataisyti.... tau lengva pasakyti.

— Žinoma, kad lengva pataisyti. Bronfin mane apskudė. O žinote geriausiai, kad dabar yra išleistas Rusijoje įstatymas: "už neteisingą žinių platinimą apie žandarų ir policijos veikimą, kaltininkas baudžiamas 500 rub., arba trimis kalėjimo mėnesiais". Galima apgarsinti, kad Bronfin ant manęs paleido neteisingas paskalas, jis susičiaups ir dar mums užmokės 500 rub. Antra, jam reikia nedovanoti. Kaip jis išdrįso žandarą skusti — už tą jį reikia ilgai kalėjime laikyti, kiti žinos, kad apie žandarų konfiskavimus reikia tylėti.

— Gal tu ir gudriai kalbi, bet visgi tu valdžiai gėdą padariai, žandarų mandierą subiaurojai! Revoliucijonieriai ir laikraščiai netylės.

Tai matai, kokia nemaloni istorija!

Tavo grafas Kuku.

UŽ LENKIŠKA KALBA.

Atsimenu, kada dar mažas buvau, pas mus atsilankydavo tuli storgerkliai svečiai. Mano tėtuks visada su jais kalbėdavo lenkiškai. Pamėgo ir man ta jų poniška kalba; vien buvo liudna, kad negalėdavau iš arti prisiklausyti. Bet iš visos jų kalbos geriausiai išmokau: "tak panie". Aš maniau, kad jau ir aš gerai moku poniską kalbą ir lietuviškai palioviau kalbėjęs. Tėtuks manęs ko ten paklausė, aš jam atsakau: "tak panie". Nors jis pyko už nepaklusnumą, bet aš papurtydavau galvą, parodydavau, kad lietuviškai visiškai užmiršau. Negalėdavau suprasti kodėl tėtuks toks paikas: su svečiais visad kalba poniškai, o su sunum nemoka. Jis-gi, matyt, suprato, kad dėl jo paikystės, su sunum ponu jau nebus galima susikalbėti, bet išmėginimui, pasitiesęs, išpėrė gerai kailį, kad atsiminčiau lietuviškai.

Po tam ne tik aš, bet ir mano tėtuks daugiaus lenkiškai nekalbėjo nė su svečiais.

Dabar gi ir aš poniškai kalbėt nenoriu.

Vitautas.

Redakcijos atsakymai.

Vitautui. Raštelyj Kova su lenkiška kalba iš tikro kovos nėra. Bet patalpinsime.

A. Niemojewski.

Revoliucijos žmonės.

II.

Vėsula.

Siečka, Turžyma ir Svobodny gavo paliepimą iš partijos suardyti dinamitu geležkelio tiltą ant ketvirto versto. Išėjo pavakare, traukė laukais, nes ant kelių jodinėjo kazokai ir labai užkabinėdavo. Svobodny, senas akmenų skaldytojas, gerai mokėjo apsieiti su dinamitu; Siečka ir Turžyma buvo jam pagelbon įduoti. Vakaras buvo drėgnas ir nuo lygumos kilo ukai. Sėmuose ukuose paskendo giraitės, kaimai, telegrafo stulpai. Jie taip ėjo, kad nuolatos matyti gelžkelio liniją, norėdami persitikrinti, ar iš tikrųjų taip sergsti, kaip apie tą buvo pranešta partijai. Netrukus persitikrinimo, kad partija turėjo teisingas žinias. Kairiuoju gelžkelio plianto šonu vienas paskui kitą jojo penki kazokai. Darbininkai pritupė krumuose ir palaukė, kol patrulis pasislėpė ukuose. Patrulis jojo į tą pusę, iš kurios jie ėjo. O nes toje vietoje krumai priėjo prie pačio plianto, tat jie galėjo eiti arti plianto ir sekti savo kelią telegrafo vielomis. Netrukus sutiko du nugriuvusiu telegrafo stulpu. Gerai apsidairė po apylinkę, kad atsiminti, kurioje vietoje tas yra. Ėjo dar toliau. Siečka užsikrapštė ant plianto ir jieškojo akmens su verstų nurodymu. Surado. Jau netoli. Tiltuko suardymas dėl to butinai buvo reikalingas, nes tarp gelžkelio tarnaujančių pradėjo imti viršų kontrrevoliucija, stengdamasi perlaužti ilgą streiką šaukėti policijos, kariumenės pagelbos, išsiųsdavo trukius su savo sargyba, revolveriais apžiurėta. Bet tas viskas nieko negelbėjo, nes minia atsistodavo ant plianto ir šaukdavo į mašinistą: "Žerk per mus!" Mašinistas švilpdavo, sulaikydavo trukį, galų-gale turėdavo sustoti. Tuomet draugai įšokdavo į vagonus ir bėda budavo atsimetėliui, jeigu nespėdavo gerai publikoje pasislėpti. Atkabindavo lokomotyvą, vagonus palikdavo atvirame lauke, lokomotyvą leizdavo tik ligi pirmojo kelio persikeitimo, nuo kur turėdavo grįžti į stotį į savo "tvartą". Pastaromis dienomis kova su ta kontrrevoliucija pasiekė augščiausią laipsnį. Kartais rodėsi, kad pasilies kraujas. Apgavimas buvo puošiamas visokiais visumenės labo rubais, dailinamas "trijų vieno po kito sukilimų" juostomis ir nuolatos liepė baltamjam ereliui, kad savo sparnų plezdėjimu varytų į darbą švenčiančius gelžkelio darbininkus. Kiekvienam draugui kaulu gerklėje sustojo "trįs vienas po kito sukilimai" ir tas "baltasis erelis", iš kurio kontrrevoliucija padirbo lojališkumo simbolių. Žodis "Lenkija" nuolatos buvo Juduošių lupose. Taigi ir tas žodis riogsojo visų gerklėse. Jeigu tie "tautininkai norėjo darbininkų tarpe užvaisinti praeitį, tai ištikrųjų sunaudojo visas priemones, kad ta praeitis darbininkams pabiaurėtų. Patrijotizmas, lenkiškumas, sukilimai, Kosciuška, Kilinskis, legijonai — tas viskas buvo medžiaga, ant kurios ištikrųjų nuolatos stovėjo vienas užrašas: "Kiekvienas pasijudinimas bus nuodėme!" Kuomet draugų vaidentuvę uždegdavo atsitikimai Peterburge, Revelyje, Sevastopolyje, Charkove, kuomet pamažu gijo istoriškos rusų žmonių neapykantos žaižda, kontrrevoliucija išnaujo ardė tą žaiždą ir erzino pramanymais: "Maskolius jus apgaus", "Maskolius rengia tiktai provokaciją, kad paskui lengviau butų nutverti už sprando". Tuo pačiu kartu atėjo žinios, kaip ta kontrrevoliucija lenkėsi Maskvoje prieš žemiečius, kaip išsižada teisdaviško seimo, pasikakindama "vietiniu", kaip savo laikraščiuose kovojo su visutinu balsavimu, su visomis bedarbėmis ir kaip gėdingai pasielgė su valdiškos mokyklos boikotu. O jeigu kaš-nors nusisekdavo, tuoj apgarsindavo tą savo rankų darbu, tuoj užberdavo visą šalį atsišaukimų debesiais "apie naujus laimėjimus", nuolatos nurodant kaip veikti, nors to niekas neklausė ir vien tik sukeldavo ir erzindavo partyvinius ginčus. Kuomet nusisekė streikai, skelbė, kad tai jos darbas; kuomet nutarta buvo baigti streikus, šaukė, kad tas įvyko jos "tautiškam komitetui" paliepus. Lygiai taip-pat elgėsi ji ir dabar. Kovojo su nežmoniškais gelžkeliečių sąjungos pasiryžimais. Turžyma, galvodamas apie tuos dalykus, griežė dantis. Butų jau be abejo nušlavęs ne vieną tų išdavėjų, kad partija nebutų smarkiai draudus. Taigi partija nutarė dabar paremti gelžkeliečių sąjungą ir pasiuntė iš "bojuvkos" tris darbščiausius savo sąnarius. Tiltelio suardymas nelengvas buvo darbas, nes reikėjo turėti daug šalto kraujo, atidžiai elgtis ir praslinkti pro gana tankius patrulius. Netoli pusiaunaktis. Apie tą laiką, dar keletą patrulių pralenkę, nuo kurių reikėjo slėptis grioviuose, krumuose, priėjo prie tiltelio. Siečka tuoj nuėjo du šimtu žingsnių atgal. Turžyma tiek pat žingsnių pirmyn, kad geriau butų apylenkė matyti, Svobodny įlindo po tiltu savo darbą atlikti. Miną reikėjo padėti ar po geležiniu balkiu, ar kokion-nors skylėn. Jau kuone buvo tą atlikęs, jau ir knatą uždėjo, kuomet staiga bėgiai pradėjo drebėti, iškarto pamažu, paskui vis labiau. Svobodny iškišė galvą ir sušuko: "Kas gi ten?" Šalia plianto bėgo Siečka ir kaž-ką rodė. "Kazokai grįžta" — sušuko. Sbobodny šaltu krauju išsiėmė degtukus, pabraukė, sužibo šviesa, knatas užsidegė ir prunkšdamas, gana greitai degė. Tuo tarpu iš kitos pusės atbėgo Turžyma, šaukdamas: "Palauk, dėl Dievo, palauk!" Svobodny atidžiai pažiurėjo į ji, bet matyti suprato, nes staiga sugriebė peilį ir perpiovė knatą, degantį galą numetė į vandenį ir pats greitai palindo po tiltuku. Turžyma ir Siečka, pasilenkę, greitai nubėgo į krumus ir praskėtę juos, žiurėjo, kas bus.

Ištolo gi lėkė gerai jiems pažįstamas švilpimas, tęsiąsi nenutyląs. Iš ukų lindo dvi lokomotyvos aki, o trečioji akis, kaž-kaip juokingai augštininka užkabinta, apšvietė kaminą ir dar kaž-kokį daiktą. Draugai negalėjo suprasti, ką tas reiškia, tas vienas lekias lokomotyvas, ta šviesa ant jos, tas nuolatinis švilpimas. Kuomet gi vėsula privažiavo ant kelių šimtų žingsnių, pamatė, kad viršui jos plevėsnoja raudona vėliava. Ji buvo liampos reflektoriaus apšviesta, kuris prie kito galo lokomotyvos buvo prikabintas. Pati vėliava plevėsavo prie pat kamino, pririšta prie jo pryšakio. Siečka tuoj sugalvojo, matyti, komunikacijai pertrauktai esant, partija siunčia paliepimus lokomotyvu. Sušvilpė tuomet du kartu į Svobodny pusę, persergėdamas ji, kuris jam atsakė tiek pat kartų švilptelėjęs. Tuo tarpu iš kitos pusės jojo, kiek tik įstengė, kazokai. Nušoko nuo arklių, vienas suėmė visus už pavadžių, kiti prirengė šautuvus, apgulė pliantą ir rengėsi. Geležinė vėsula, švilpdama, dumais ir garu alsuodama, revoliucijiniu ženklu prišakyje šviesdama, lėkė lyg kokia sumišimo šmėkla, lyg gaisro pranašas, kuris apėmė pusę Europos ir pusę Azijos. Baisybė, galybė, didybė lėkė tais bėgiais, artyn ir artyn, švilpimas darėsi kas-kart aiškesnis, garsesnis. Jis šaukė: "Sergėkit mane!" Jau revoliucijinis pragaras pribėgo prie tiltuko, jau sužvengė per ji. Trįs žmonės stovi prie mašinos. Kazokai pakėlė šautuvus, šovė. Vienas kunas, išskėstomis rankomis, nugriuvo ant plianto. Vėsula pralėkė kaip perkunas, o jos švilpimas kaskartą tolinos ir silpnėjo. Turžyma vos spėjo prašnabždėti: "Jėzau", kuomet tas viskas atsitiko. Kazokai bizunais mušė lavoną. Paskui apjieškojo ji, uždegė žibintuvą ir nuėjo prie tiltuko. Siečka truktelėjo draugą už rankovės. Pažvelgė vienas kitam į akis, ir staiga abudu išbalo. Kazokai, pakabinę žibintuvą prie tiltuko, peržiurėjo nabašninko popieras. Tuomet Turžyma nustojo kvėpavęs, Siečka gi persižegnojo. Po valandėlės pasigirdo baisus trukimas. Oras taip labai buvo sujudęs, net juodu abu pargriuvo ant žemės. Girdėjo tiktai bildesį išbėgiojusių arklių, pajuto dinamito dumus. Dar tulą laiką tėmijo. Išgirdo dejavimus. "Lik čia — prašnabždėjo Turžyma — aš pažiurėsiu". Atsargiai, praskėsdamas šakas, slinko prie tiltuko ir netrukus Siečka daugiaus jo nebematė. Dejavimai nutilo, mirtina tyla užvieš-patavo. Siečka visas nutirpo iš šalčio ir įspudžių. Paslėpė veidą rankose ir barškino dantimis. Staiga pajuto ant savęs kaž-kokią ranką ir išgirdo: "Eiva". Atsikėlė. Turžyma labai išbalęs buvo. Siečka, nieko nesakydamas, nusivilko paskui jo. Grįžo — vienu du.

III.

Motiejus Balia.

Motiejus Balia buvo atkaklus socijaldemokratas. Neaugštas, tvirtas kalvis, Cyklopo muskulais, tamsiu mistiko veidu, nemėgo daug kalbėti, bet turėjo daug ką kalbėti. Turėjo, nes fabrikoje augo pepeesai kaip skruzdės ir net žarnas vartė nuolatos iškišdami atskirą konstituciją Varšavai. Tiesa, Balios partija sutiko ant autonomijos su atskiru seimu, nepriėmė tiktai paskutinio tarp partyvinės platformos straipsnio. Balia, paklusnus partijos sąnarys, tylėjo, bet raukėsi, atmindamas tas, kaip jis manė, bailias nuolaidas. Kiek kartų kalbėdavo tarp draugų, visuomet vadindavo Pepees tautiška kontrrevoliucija. Keletą kartų gavo gerai už tą lupti, vieną kartą net du šonkauliu jam išlaužė. Tas atsitikimas ne tik neprablaivė jo, visiškai atžagariai, dar labiau suerzino prieš viską, kas šiek-tiek lenkiškumu kvepėjo. Nėra jokios Lenkijos, — šaukė susirinkimuos — yra tiktai vienas, didis, šventas tarptautinis darbininkų reikalas! "Gėda" — šaukė iš vienos pusės, "te gyvuoja" — rėkė iš kitos pusės. Balia gi, išblyškęs, prakaito išpiltas, aiškino vieną po kito tarptautiško proletarijato solidariškumo straipsnį; tuomet jis budavo panašus į užsidegusį pirmųjų krikščionybės laikų apaštalą, ant veido kurio liepsnoja gilių senovės amžių slėpinys. Kuomet vieną kartą tulas c-k-zietis kalbėjo apie bažnyčios atsinešimą į revoliuciją ir kuomet sakė, kad "bažnyčia visuomet buvo mokslui priešinga, visuomet priešinosi respublikoms, priešinosi žmonių dalyvavimui šalies valdyme" ir kuomet vienas tautietis, į sieną atsirėmęs, po kiekvieno kalbėtojaus žodžio įkišdavo: "neteisybė — neteisybė", Balia, visas drebėdamas, pakišo po pačia jo nosim galingą savo kumščią ir sušuko: "Teisybė — šuns koja, teisybė — girdi, teisybė!" Ne vieną kartą užklupdavo jį kurčias pašėlimas, kuomet, praeidamas Książęca arba Nowy Swiat gatvėmis, girdėdavo antrame ar trečiame augšte Dąbrowskio Mazurkos fortepiano akordus, perdibtos į triumfališką maršą, arba kuomet per kavinės langą pamatydavo ant torto, rausvo liukro apipilto, baltą paukštį karališkais ženklais ir obuoliu išskėstuose naguose, rausvai-gelsva karuna ant galvos. "Visur dabar ta baltoji žąsis", murmėdavo ir ne vieną kartą imdavo jį noras tarkštelti kumščia į didelę stiklinę sieną, ką, be abejo, butų padaręs, kad ne popieros, kurių visuomet turėdavo su savim, ir dėl tos tai priežasties negalėdavo kelti riaušių, nes tikėjosi arešto ir kratos. Kuomet katedros bažnyčioje po sumos žmonės užtraukė "Boże cos Polskę", Balia, tuoj poterjauti nustojęs, persižegnojo, atsikėlė, paskui gi įkišęs du pirštu burnon, garsiai sušvilpė. Didelis pasidarė sumišimas juo labiau, kad ir kunigas, išbėgęs prie aukuro, pradėjo koliotis socijalistais ir grumojo pašauksęs policiją. Balia antru kartu įkišęs pirštus burnon, ir kunigo pusėn nusikreipęs, sušvilpė. Vieni pakeltomis kumščiomis ėjo ant jo, kiti nė kiek neatbodami, veržėsi prie aukuro. Balia ant vienų ir kitų sušuko: "kalakutai!" Vargonininkas, kunigo pamojimą supratęs, pradėjo vargonuoti "Pod twoją obranę"; žmonės vis sutaikomiau "Boże cos Polskę" giedojo, pasigirdo šauksmai "gėda" ir "te gyvuoja" — Balia gi, pasirėmęs į šonus, pamėlinavusiu veidu, pritvinkusiomis gerklės gįslomis, rėkė ant visos bažnyčios: "Ka-la-ku-tai!" Staiga kaž-kas sušuko: "Kazokai!" Žmonių vilnis metėsi prie durių, o Balia, kaip sraunios upės vilnių sugriebtas lapas, plaukė tai prišakiu, tai užpakaliu prie aukuro nuolatos, iki užsimirštant, šaukdamas: "Kaaaa-la-kuuu-tai!" Pats geral neminė, kokiu budu atsirado ant Zapiecko gatvės. Jau temo. Gatvių žibintuvai silpnai mirksėjo, nes gazo fabrikoje buvo streikas. Po pikčiurniško pašėlimo apėmė jį kaž-koks švelnumas, o ir sąžinė atsiliepė, nes sukėlė bažnyčioje riaušes. Veltui aiškino sau: "kunigas ir gi kiaulė". Veltui pyko: "gyvulys, žmones policija norėjo užsiundyti!" Visgi — tai bažnyčia. Dar norėjo užsloginti sąžinės balsą tuo, kad "revoliucija jokių bažnyčių nepripažįsta". Bet kaž-kas nuolatos ten graužė jį, spiaudėsi eidamas į abi pusi, net turėjo kažkam, kas ant jo šupyko, pasakyti: "atsiprašau". Švilpti bažnyčioje tai visgi nepaprastas žmogui dalykas. Dvasios paviršiuje Balia manė "didelis daiktas!" Bet vėlės gilumoje kaž-kas šnabždėjo: "visgi per išpažintį turėsi pasakyti". Bet prieš ką? Kur suras tokį kunigą, kuris tuoj jo nepaklaustų: "Mano mielas, ar tik tu kartais ne socijalistas?" Meluoti per išpažintį juk nemeluos, bet kunigas tuoj atsikels ir ant visos bažnyčios sušuks: "Lauk iš Dievo namų, tu masoniškas kipše!" Kad tai žmogus bent žinotum, kur tie masonai, tai jau iš didžio rupesnio prie jų pristotum, nes jau jeigu kyboti, tai bent už abiejų kojų. Balia labai buvo susirupinęs. Tasai švilpimas per pirštus nėjo jam iš galvos. Kuomet jis taip švilpti išmoko? Aha, Sierpco paviete, kuomet kumeliukus ganė. Tėvas žuvo maište po Lapinožu, kur juos lig paskutinio iššaudė. Visiškai neatminė tėvo, nors kiti dažnai jį minėdavo, tylioms, bet persergėdami. Motiną, kuri buvo neščiomis, urėdas suspardė ir sumušė kuciniu už tai, kad nenorėjo eiti prie darbo ir dar atsiliepė: "Oho, dabar jau galas su vergija!" Netrukus po sumušimo, pasimirė. Ir jos vargšas vaikelis neatminė. O nes tuomet užstojo truputį kitoniški laikai: dvarponis nusigando ir paliepė pasirupinti vaiku. Liepė jam ganyti. Svajojo tiktai išmokti taip "per pirštus" švilpti, kaip tas Vaitiekas - nutruktgalvis. Taigi išmoko švilpauti kumeliukus ganydamas. Kartais atsitikdavo, kad prie jo prigydavo avis avininkas. Tuomet susėsdavo grabėje vienas šalia kito, avininkas, senis galvočius, ir Motė, arklininkas. Avininkas dusaudavo, žiurėdamas į vaikėzą ir sakydavo: "Ei, Mote, kad tu žinotum, keno tu vaikas!" Motė praverdavo burną, ir avininkas pasakodavo jam apie "Lenkus", "Maištus", "partijas", apie Lapinožą, apie žmonis, galvą už "reikalą" padėjusius. Kartais galų-gale apsiverkdavo, nušluostęs gi ašaras, tarydavo į Motę: "Tu dar snarglius, nedaug iš to suprasi, bet ateis laikas!" Kartais dainuodavo jam įvairias dainas: "Stoi ulan", "Mowi ojciec do swej Basi" ir kitas. Motė, nenoromis, išmoko jas visas, tiktai paskui kaž kodėl nelindo jos jam per gerklę. Kuomet, išėjęs iš kariumenės, pasijuto miesto gatvėse, kuomet pastojo fabrikan, kuomet susipažino arčiau su popieromis, tie senlėjie laikai išrodė jam lyg kokiu piktu nuskaudimu, amžina našlaityste, amžinu ištrėmimu. Neapkentė ponų, neapkentė nuolankių ukininkų, kurie kiek vienam, kepurę nusiėmę, iki juostos lenkdavos ir kiekvienam švarku apsitaisiusiam gyvuliui rankas laižė. Neapkentė kudikybės atminimus, kurie, yt niekuomet nevystantiejie vainikai, puošia senių galvas, kuomet jie guli ant mirties guolio. Tarškanti fabrika ir jos gyvumo pragaras, socijalizmas, susirinkimai, prakalbos, demonstracijos su išskėsta raudona vėliava, didis tarptautiško proletarijato idealas — ką galėjo reikšti, sulyginant su tuo, anie kudykybės atminimai! Maištas, kuriame žuvo jo tėvas, tai juk, kaip apie tą teisingai esdekų popierai kalbėjo, tik pasipriešinimas senam baudžiavos prispaudimui, o tėvukas nė nesuprato, tik aklai sekė paskui ponus. Teisybę sakant, buvo ir tokių esdekų, kurie kitaip į tą žiurėjo. Bet tai jau ne tyri esdekai. Tas avininkas su tomis savo dainelėmis!.... Nėra jokių kitų dainų, yra tik viena, ant kurios — darbininkų kraujas!.... Nepražuvo.... Kuomet darbininkai tiek kraujo praliejo, staiga išlindo tautininkai iš savo lindynių, iškėlė vėliavą su Panele Švenčiausia ir su Baltuoju Ereliu ir dainavo: "Nie zginęla, poki my żyjemy!" Kokie "męs? Kur "męs?" O kur jųs buvot, kuomet liejos kraujas ant Dvorska, ant Feodora, ant Zlota gatvių?.... Nebuvo jųs nė vieno!.... Kuomet gi liaudis atvėrė jums gatves, oho, tai išlindote ir dabar dainuojate, kad nepražuvo, nes jųs gyvi!.... Jųs tai jau nepražusit, nėra kas kalbėti, nes gerai mokate slėptis.... Balią purtė. Jau gyvenimas, apskritai imant, atgrįso jam. Prie to visko prisidėjo dar tas švilpimas katedros bažnyčioje, kur kybo stebuklingas Kristus. Toks ukanotas, juodas, kaip dumų debesis. Podvalio gatvėje, kurion Balia dabar įėjo, pilna buvo žmonių. Jis nieko nežiurėjo. Mintįs kaip skruzdės landžiojo po galvą buriais ir visos erzino jį tuo švilpimu. Balia pamanė: reikia išgalvoti sau kokia mėtavonė. Bet pirmų-pirmiausia reikia atlikti pasigailėjimo aktas. Iš Podvalio išėjo į Senatorską. Viši lyg taktan žengia ir kaž-kur girdėti daina. Balia mano sau: pakliuvai į tautininkų demokraciją! Bet šiadien daugiau, ne kelti riaušių, užtenka jų. Oras dreba nuo balsų. Baliai pečius veršiai laižo. Juk jeigu Ponas Jezus nuliptų iš dangaus ant žemės, graudžiomis ašaromis apsiverktų dėl jų nelaimės. Ką gi kaltas Ponas Jezus, kad toks kunigas pasitaikė! Daina vis auga. Balia nė nežino, kuomet pradėjo taktan statyti kojas. Staiga per minia prasistumia prie jo senis avininkas. Veidas apdegęs, ašarotas, apkabino jį ir sako: "Mote, žiurėk, atėjo laikas., Gatvė užia. Eina žmogus prie žmogaus, žengia taktan "viens-du". Žmonių ir dainos vilnįs patraukia jį. Eina kaip automatas, dargi atidaro burną, bet balsas nenor išeiti iš gerklės. Dabar jau išeina. Balia, išblyškęs, akyse žiba ne šio pasaulio šviesa, eina taktan "viens, du". Staiga viskas kelia jame kerštą, norì sustoti, sušukti: "kalakutai" — bet šešėlis vėl atsistojo prieš jį, apkabino ir štai ant pačio liežuvio galo žodžiai persimainė į visiškai ką kitą. Laukinis, suslopintas bliovimas išlėkė iš gerklės, gįslos ant kaklo pritvinko kaip virvagaliai, pradėjo nežmogišku balsu kaukti: "Da nam przyklad".... Kaž-kas sugriebė jį už pečių, stipriai papurtė ir suriko: "Motiejau, pašėlęs gyvulys!" Tai buvo cekae tis. Bet staiga vilnis patraukia abudu, pak kaž-koks sumišimas, girdėti šauksmai: "žmon mindžioja!" Minios vilnis sujunda, pakyla, bėg iš Trębackos į Krakowskie Przedmiescie ir dejuo dama, veržias prie Novy Swiat'o. Matyti raudona šviesa. Praeina pro špižinę žmogaus stovylą, kuri ranką laiko ant širdies. Baliai rodos, kad tas žmogus serměga apsitaisęs ir kad per tą sermėgą varva kraujas. O ten tolumoje nuo Zygmunto ligi Koperniko galva prie galvos, tarytum, gatvė dviems mastais pakilo augštyn. Prabilo šuviai. Žmonių vilnis sudrebėjo, trykšta į visas pusės ir vėl veržias pirmyn. Balia, ne žino, kur jis atsirado. Kaž-kas ties smilkiniu subimbė. Vėl šubimbė. Minia nešė jį, ilgai keletą kartų vos-vos nepargriuvo, tai vėl lyg ant svetimų pečių butų jojęs. Truputį ruimingiau pasidarė, jau ir rankos liuosos, jau gali eiti, nebėgti. Kur gi atsirado? Netoliese Botaniškojo sodno. Pats vienas. Užimas toli ir baisus šaudymas, šauksmai ir dejavimai. Balia prasiblaivė. "Aha, kalakutai!" Gatvė užia, nuo Belvedero lekia raiteliai. Pralėkė, palietė Balią vėju ir tiktai yt kujai tolumoje tarška pakaustai: "trach-trach". Balia prisiglaudė prie geležinės tvoros. Palietė veidą, nes ten kaž-kodėl šilta buvo. Kraujas. Paskui dar apie porą valandų landžiojo po skersgatvius, kol pakliuvo namo'. Ryto metą dideliu triukšmu išmetė jį iš partijos. Balia pripažino tokį pasielgimą visiškai teisingu. Paskui, kuomet viską apsvarstinėjo, pramurmėjo į save: "Matyti aš dabar tinku tik ant — stop". Tačiaus neveizdint į tą, partijai liko dvasioje ištikimas. Ilgai nelaukė. Į keletą dienų vėliau, kuomet ant Pavislio prasidėjo šaudymai tarp jo draugų ir kariumenės, prisidėjo prie jų ir žuvo nuo šautuvo kulkos. Kuomet prieš paskutiniui atdusiui išlėksiant, apstojo greitosios Pagalbos gydytojai, vienas iš Solco priėjo, pasilenkė ant jo ir paklausė širdingai: "Balia, tu vėl su mumis?" Balia, stipriai jam ranką suspaudęs, tarė likučiais išlekiančio balsas: "Prisirišęs.... kaip.... šuo".

(Toliaus bus.)

KOKS PRIVALO BUTI VAIKŲ AUGINIMAS IR AUKLĖJIMAS?

RANKIUS RAŠTŲ, PARAŠYTŲ D-RO J. ŠLIUPO.

(Tąsa).

damas nuo tėvų taip nereikalingą daiktą, kokiu pasirodo merga, ir pasisavindamas ją už pačią, gauna dar kraitį ir pinigų. Teisybę sakant, tai yra gana logiškai, nes mergiotės prie šiągadyniško auginimo yra tėvams sunkenybe: nors jos ir dar bą dirbtų, vis-gi jų užlaikymas tėvams daugiaus prekiuoja negu jos uždirba. O tarpe ponpalaikių yra ženklu nužeminimo, jeigu duktė dirba darbus apmokamus, už tai-gi gražųs drabužiai, skrybėlės apikaklės, pirštinaitės, kaspinai ir daugybė niekniekių, kokius mėgo modės žmona, labai daug prekiuoja, nešnekant jau apie deimantus ir perlu teatrą ir pokilius, keliones ir maudynes. Pirm i tekėjimo viską apmokėdavo tėvas, o po sutuok tuvių tai turi daryti vyras, lyginai kaip jisai varg šas rupinasi apie valgį, aptaisą ir buveinę savos žmonos. Už tatai "pats" pasidaro nėva ponu ko kiu toje sąjungoje. Ir taip į tai žiuri įstatyma O tai nė įdomu nėra, nes tie įstatymai, kokius męs turime, yra išleisti vyrų, kurie tai ir padarė kad, pagal įstatymą, vyras butų ponu. Jeigu męs su tokia nuomone apie lygumą tiesų pažvelgtu męme į įvairių tautų įstatymus, atsinešančius vyro ir jo ponystėn sutuoktuvėse, tai jau dabar mums ji taip biauriais išrodo, kaip šiądien visam svietu anie 16-ame šimtmetyje išleistiejie prieš raganas įstatymai.

O kada visos mergaitės taip bus augintos juog jos visai pasišvęs vienam amatui, kaip kad dabar daro vaikai; kada jos tuomi išmoks stovėti ant savų kojų, ir kada priegtam politikoje jos lygioms stovės su vyru, beje turės darbeveikslę (aktyvišką) ir kančveikslę (passyvišką) tiesą rinkimuose urėdų, tuomet jos nebus pardaviniu ar pirkiniu, prisiulomu vyrams, tuomet jos bus žmonomis. Kada tokios merginos susituoks su vyru, tuomet nuo jų skrenda šalin ana begėdystė buk jos nutekėjo už vyro dėlto, kad ans jas mai tytų ir aprupintų; tuomet tai iš tikro viena til meilė liks piršliu sutuoktuvių, neveidmainiuoja ma, bet tikra ir skaisti meilė. Tokiuose susituokimuose nėra barnies nė neapikantos, tokioms su tuoktuvėms nereikia nė įstatymų apie perskir Tuomet nereikės prasimanyti baudų mušėjams moteries, o nužudymas vyro arba pačios nebus galimu daiktu. Ir vaikai, gimę iš tokių pajieško tinų sutuoktuvių, turėdami geras paveizdas pri savę, taps gerais žmonėmis. Iš tokios tai mede gos musų ainiai ir įpėdiniai suves musų lukėtąję ateities valstiją, kur nebus nė ponų nė pri spaustųjų. Tuomet bus visi žmonės ir lygųs ir laisvųs.

19.

Paklausykite, ką Jean Paul rašo: "Jeigu gerai auginote vaikus, jusų vaikai visuomet pažins jus. Niekumet vaikas neužmirš savo motinos, jį valyvai ir gerai auginusios. Ant mėlynų kalnų tamsios kudikystės, į kurius męs amžinai nu sikreipiame ir žiurime, stovi taip-gi motinos, ku rios nuo ten mums parodė gyvenimą, ir tik palaimingiausiame laike tegalėtų buti užmiršta karščiausioji širdis. Jeigu jus, moters, norite buti labai mylimos ir gana ilgai, iki mirties, na, tai bukite motinomis savų vaikų". — Teisybė, musų gadynė reikalauja nuomoningų, gerų motinų, pasišvenčiančių su meile ir stropumu auginimui v ką. Nė jokia įtekmė nėra taip pažymi, tai sv

(Toliaus bus.)

GARBINGOJI REDAKCIJA!

Meldžiame patalpinti šį laiškelį—atsišaukimą.

"Aido" draugija Panevėžyje, sutvarkiusi savo veikimą ir pasamdžius tam tikrą bustą prie liaudies viešbučio, mano įrengti savo skaityklą. Bet draugija "Aidas" yra dar jaunutė, jos kasa labai neturtinga ir pakol skirti pinigų skaityklos įrengimui negali. Todėl meldžiame redakcijų, leidėjų, autorių ir vertėjų prisiųsti savo išleidimų nors po vieną ar du egzemplioriu. Priimamos aukos knygomis nuo pašalinių ypatų įvairiose kalbose. Ligšiol gaunami šie laikraščiai: "Lietuvos Ukininkas", "Nedėldienio Skaitymas", "Saltinis" ir "Žarija" — už ką išreiškiame redakcijoms širdingą ačių. "Aido" draugijos nariai naudojasi skaitykla veltu, pašalinės ypatos moka į mėnesį 15 kap.

Meldžiame šį laišką perspauzdinti ir kitus laikraščius.

Adresas: Panevėžys, Draugijai "Aidas".

A. Purickas,
Pirmininkas.
J. Antanaitis,
Pirmininko padėjėjas.
Jonas Tamošauckas,
Sekretorius.
St. Stanionis,
Iždininkas.

NAUJI RAŠTAI.

Margalis. Volungė ir vievėrsėlis. Eilės. Kaune, 1907 m. 169 pusl.

Dainų čia yra daug, originališkų ir verstų. Originališkosios, nors ir jų formai ne mažai galima užmesti, geresnėse negu išverstosios, vertimuose per daug atsitolinta nuo originalo, lyg kad vertėjo norėta pataisyti saviškai originalą.

Victor Hugo, Vaišės Jėzaus Kristaus pas popiežių Pijų IX. Pittsburg, Pa. 1907 m.

Knygutė tai antiklerikališkos pakraipos Yra tai prieš katalikiškoj dvasioj parašyta satyra, išjuokianti dvasiškiją.

M. PETRAUSKO KONCERTAI.

Kaip kiekvienas žino, p. M. Petrausko koncertas Chicagoje atsibus 17 d. lapkričio, Mucic Hall, 203 Michigan ave., tarpe Congress ir Van Buren gatvių; 8:15 val. vakare. Išpildytojais programo bus, apart M.Petrausko, gerai žinomas švediškas skripkorius Frederik Frederiksen ir jo moteris pianistė. Čionai paduodame programą to vakaro:

1) Suite No. 2 in E. Major, Pionoforte - Violin Duett — Eduardo Shuetto; grajys ponas ir ponia Frederick Frederiksen.

2) a) Concerto Aria "Per pieta'" (itališkai) — Mozarto; b) "Ačiu Dievui" (lietuviškai) — M. Petrausko, giedos M. Petrauskas.

3) Romance et Finale pour Violin Concerto — Wieniawski; grajys Frederik Frederiksen.

4) a) "Osen" — P. Tschaikovskio; b) "Ditiatko' — Pashalovo (abi rusiškai); c)"Paukščiai"; d) "Kaitink saulutė" — Petrausko; "Craddle song" — Fr. Schuberto; f) "By the murmuring stream"— P. Tschaikovskio (abi angl.); g) "Kiela" — P. Tschaikovskio (lietuviškai), giedos M. Petrauskas.

5) a) "Serenade"; b) "La Fileuse" — Sig. Stojowskio (pianoforte solo), grajys ponia Frederik Frederiksen.

6) a) Iš Operos "Pagliaccio" "Vestila giubla" — Leoncovallo (ital.); iš Operos Rokiczana- "Piosnka Stacha"—St. Moniuszko (lenkiškai); c) "Nuožmi mergina" — St. Moniuszko; d) "Kamin irklot?" — Gounodo (lietuviškai), giedos M. Petrauskas.

Antras p. M. Petrausko koncertas bus 22 d. lapkričio, Danville, Ill., miesto Opera House. Visą programą išpildys vienas p. M. Petrauskas. Čia paduodame ir jo programą.

I.

1) a) Concerto Aria "Per pieta'" (ital.) — Mozarto; b) "Kaitink šviesi saulutė" (lietuv.) — M. Petrauskas; c) "Berceuse" (francuziškai) — Gretschaninovo.

II.

2a) Iš Operos Les Pecheurs des Perles "Mi par d'udir" (ital.) — Bizeto; b) "Osen" — P. Tschaikovskio; c) "Ditiako" — Pashalovo (abi rusiškai); d) "Craddle song" — Fr. Schuberto, e) "By the murmuring stream" — P. Tschaikovskio (abi angliškai).

III.

a) "Der Tod" — P. Tschaikovskio (vok.); b) Iš Operos Rokiczana "Pionska Stacha" — St. Moniuszkos (lenkiškai; c) "Nuožmi mergina" — St. Moniuszkos; d) "Kamin irklot?" — Gounodo (abi lietuv.); e) iš Operos Pagliacci "Recitar!" — Leoncovallo (ital.).

Patėmijimas. Pereitame No. "L.", aprašyme p. M. Petrausko įsibruko kelios klaidos, kurias šiuomi atitaisome: septintoj eilutėj nuo apačios turi buti, meliodrama "Birutė" parašyta 1906 m., (ne 1907 m.); žemiau padėta, kad "pridėta daug tautiškų dainų ir šokių", turi buti "....dainų" (be šokių). Antroj eilutėj pasakyta opera "Birutė", turi buti "Sienapiutė".

VIETINĖS ŽINIOS.

= Pereito panedėlio rytą, ant kertės 19 ir Wood str. du ginkluoti plėšikai užpuolė Drą Hajiehą, bet ant jų nelaimės, pagelbon daktarui pasiskubino policijos sergeantas Malone su keliais policistais ir vieną plėšiką nušovė, kitą gi suareštavo. Suareštuotasis yra Jonas Murawski, o persautasis Viktoras Veceline, gyvenęs pn. 977 W. 18th gatv.

— Pereitos nedėlios dieną sudegė Arthuro Vicherio namai pn. 1815 Prairie ave. Ugnį pajuto pirmiausiai tarnaitė ir prikėlė namų savininką, bet jam atsikėlus, degė stogas. Tik telefonu pašaukti ugnagesiai išgelbėjo kitus namų savininko šeimynos sąnarius — jo pačią ir ketvertą vaikų.

— Pereitos nedėlios dieną, Douglas parko prude rado kuną 45 metų moteriškės. Kuną jos nugabeno į numirėlių sudėjimo ruimą ir kalvis Mc Naughlin pripažino ją už savo pačią. Vyras užtikrina, kad ji nuo seniai buvo nesveika ir, turbut, dėl ligos užsimanė nusižudyti.

— Utarninko vakare likosi uždaryta vietinė kvietkų paroda, kuri traukėsi penkias dienas. Paroda buvo Coliseum ruimuose.

— Policistai 22 str. policijos stacijos pereitos nedėlios dieną suėmė savo distrikte 24 negrus, terp kurių buvo 11 nuo seniai gaudomų plėšikų ir užmušėjų.

— Ant kertės Belmont ave. ir Sheridan Road, pereitos nedėlios vakare, prie daugelio praeivių, nusišovė 35 metų vyriškis. Kas yra nusižudėlis ir kokios priežastys jį prie patžudystės privedė, to nepasiseke susekti.

NUO CENTRAL. REVOLIUCIJOS ŠELPIMO KOMITETO

Susirinkus Philadelphioj atstovams draugysčių ir pavieniems lietuviams, kaip visi žino, buvo išrinktas Centrališkas Revoliucijos Šelpimo Komitetas; komitetas tas buvo nepartyviškas. Jis aukas siuntė ten, kur aukautojai paskyrė. Kadangi dabar, išsiaiškinus dalykams, aukos dedamos vien socijaldemokratams revoliucijonieriams, net kerštinčiai, apie kuriuos mes Amerikoj ne daug ką žinome, iš aukų nesinaudoja, o kad socijal-demokratai sutvėrė savo partišką komitetą, tai mums Philadelphioj išrinko revoliucijos rėmimo komiteto sąnariams, išėmus sąnario Tareilos, rodosi, kad musų komitetas dabar visai nereikalingas, kadangi ir teip žmonės paliovė jam aukas siuntę, siunčia vien socijalistų partijos komitetui.

Kadangi mus rinko visokių partijų Philadelphioj susirinkę atstovai, tai mes atsišaukiame į lietuvišką visuomenę, pranešdami jai, kad dabartinėse sanlygose mums nėra kas veikti. Todėl visuomenė teiksis mus paliuosuoti nuo pildymo Philadelphios seimo paskirtų pareigų.

Kasieriaus ir finansų sekretoriaus knygas gal iki Naujų metų teiksis peržiurėti tie komiteto sąnariai, kuriems visuomenė daboti kasą pavedė.

Prieštaraujantis rezignavimui C. R. K. sąnarys, p. Tareila užmeta komitetui, jog jis neagitavo už dėjimą aukų, jis privalas atsišaukimais klabinti visuomenę dėti aukas. Bet Philadelphios seimas Komitetui pavedė vien priėmimą ir siųtinėjimą aukų sulyg aukautojų nurodymo. Agitavimas priguli visiems sumanesniems lietuviams, neišskiriant ir paties p. Tareilos.

C. R. Š. K.

APGARSINIMAI.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalauji permainyti adresą, dėl siutinėjimo laikraščio, visada paduok ir senąjį savo adresą. Jeigu pats gerai rašyti nemoki, tai adresą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) Pinigus geriausiai siųsti per Money Orderį arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkių sidabrinių, nė auksinių pinigų, nes jie kelionėje kopertą prapiės, išpuis ir prapuls. Geriau, vietoje smulkių, įdėk pačtinių markių už tą sumą. Pačto markes priimame tiktai vietoje smulkių, kur suma mažesnė už $1.00. Jei suma siekia $1.00 ar daugiau, tai markių nesiųskite, bet dėkite pinigus arba Money Orderį. Jeigu suma bus $1.25, tai galima dėti $1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi buti visame sveikos, nesulipusios viena su kita, nė prie laiško neprilipintos, teip kad męs galėtume jas panaudoti savo laiškams. Sulipintų markių nepriimame. Markes priimame tiktai Suvienytų Valstijų Siaurinės Amerikos, jokių kitų viešpatysčių markių neprimame.

3) Jeigu išpirksi Money Orderį, tai nelaikykie jį pas save, bet prisiųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pačto gauti. Pasilaikyk sau tik mažąją baltąją korčiukę, o didesniąją, mėlyną prisiųsk prastame laiške, registruoti nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai knygas ar kitokius tavorus, niekada nerašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar ką kitą, kas su užsakytais tavorais nesiriša, nes pas mus tavorų (knygų) siuntiniai yra atliekami viename departamente, apgarsinimai kitame departamente, o korespondencijos trečiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiura kitų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jusų laiškas turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusiųs antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasiųs trečiam. Tokius laiškus negalima nė į laiką atsakyti, nė gerai atlikti; nes pas pirmąjį departamentą likus laiškui, antram nelieka davadų. Geriausiai yra rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikalas bus perduotas tam tikram departamentui ir visi reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Niekada nesiųsk pinigų, nė Money Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo. Visada dėk pinigus ar Money Orderį į tą patį laišką kuriame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, męs negalėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, męs nežinosime ką su jais daryti, vien todėl, kad prie jų nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laiškų pasirašykite savo pravardę ir adresą. Nors ir tukstantį kartų mumis rašę, visada reikia pasirašyti pravardę ir adresą kiekviename laiške, nes męs radę laišką terp 100 ar 200 laiškų be parašo ir adreso, nežinosime keno jis yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami pas mus visada adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDYSTEJE.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Lietuva tėvynė mano. Eilėmis parašė K. Stiklielis, telpa 14 gražių tėvyniškų dainelių. Puslapių 16 prekė 10c

Lietuviai! ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsiliepimas į lietuvišką visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47, prekė....15c

Labai gražios Dainos. Surinktos K. Stiklielio; čia patilpusios 32 dainos užrašytos nuo žmonių Liepalotų kaime, Naumiesčio parapijoj, Suvalkų gub. Pusl. 39, prekė 15c

Pasaka apie carą Mikitą. Pagal rusišką sutaisė A. K. Išleido L.V.S. Labai gražus užimantis pasakojimas apie carą, kaip jis žmonėms įgriso ir kaip apie jį žmonės kalba. Puslapių 46, prekė 15c

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė .. 15c

Žmonių užtarytojai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Aprašo apie du brolių Grakchu, 130 metų prieš Christaus gimimą, iš Rymo laikų ir kaip tuom laiku žmonės buvo pavergti ir visaip kankinami. Pusl. 32, prekė 10c

Išsivystymas valsiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė.....10c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj, XIV amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKIS
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ĮDOMUS ĮSSITARIMAS.

"Žmogus yra teip tvirtas kaip ir jo skilvis", tai įssitarimas abelnai visur girdimas šioje šalyje. Jis išrodo įdomus, keistas, vienok, jeigu tamista pamąstysi apie jį daugiau, tai pamatysi, kad išsitarimas yra teisingas. Tamista niekur nerasi tvirtą vyrą su nesveiku skilviu, kaip veik tasai organas sustoja veikias, teip greit mažinasi ir kuno pajiega, o kaip greit skilvis pradeda vėl veikti, teip greit pasididina ir kuno pajiega. Tam yra daugelis davadų; ypatos su nessveiku, nusilpnėjusiu skilviu, regalinčios dirbti ir pasidžiaugti gyvenimo smagumais, sutvirtino savo skilvį vartodami Trinerio Amerikoniškąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno, ir galėjo eiti vėl dirbti ir pasidžiaugti gyvenimo smagumais, jautiesi smagiais ir su ambicija. Šitas vaistas veikia tiesiai ant skilvio ir ant visos gromuliojimo sistemos, ir užtai yra labai geras visiems nesveikumams tos sistemos. Vaistas geras nuo anemijos, maišakraujystos, nusilpnėjimo, nerviškumo ir nuo visų kitų nesveikumų, kurių symptonai buva netekimas apetito ir kuno nusilpnėjimas. Grynumą vaisto gvarantuoja Suv. Valst. Serial No. 346. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

TOBULAS DARBAS DAILĖS.

Ponas A. M. Mucha, garsusis čekiškas teploriu, kuris tuo tarpu yra Amerikoje, skaitomas už vieną iš geriausių teplorių ant svieto. Paskutiniai du jo paveikslai yra graznos dailės ir tapo nupiešti ant užsakymo pono Jos. Triner, gerai žinomo išdirbėjo Trinerio Amerikoniškojo Eliksyro Karčiojo Vyno. Paveikslai dirbti 1908 metiniam sieniniui kalendoriui. Šitas kalendorius bus kiekvienam nusiunčiamas, kuris tik prisiųs 15c stempomis, uždengimui nusiuntimo lėšų. Prisiųs jį Jos. Triner, 616 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

AUKOS.

Iš Manifold, Pa. Sukolektavo J. Viltrakis ir A. Ramanauskas: K. Juozupaitis $2.00; Agota Juozupaičiutė, Ad. Bunceikiškis, J. Slipskis ir F. Cidabra po $1.00; A. Liskiškis, M. Raspis, M. Ramanauskas, M. Juozupaitis po 50c; J. Viltrakis, A. Ramanauskas, A. Posiac, A. Juosisis, B. Bilby, St. Roriaunas, V. Munkevičius, V. Granas, D. Beed, J. Deginga, J. Kruminis, J. Banevičius, V. Juošis, J. Tamas po 25c; Ig. Stepaitis 10c ir kasnors dar 40c. Viso $12.00. Skirti L. S. D. P.

Draugysčių reikalai.

DIDELIS BALIUS.

West Lynn, Mass. Vietinė Šv. Kazimiero dr-stė, parengė didelį balių padėkavonės dienoje, 28 d. lapkričio (Nov.), 1907 m., Hibernian Hall, 105 Federal Sq., West Lynn, Mass. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakties. Įženga vyrams $1.00, moterims ir merginoms dykai. Yra užprašytos draugystės iš Bostono. Grieš labai puiki muzika. Užtai kviečiame visus, senus ir jaunus atsilankyti ant to puikaus baliaus ir draugiškai su visais pasilinksminti. Kviečia.

Komitetas Dr-stės Šv. Kaz.

TEATRAS IR BALIUS.

Springfield, Ill. 79ta kuopa S. L. A. parengė utarninke, 26 d. lapkričio (Nov.), 1907 m., gražiausioje šio miesto svetainėje "Arion Hall", ant kampo 4tos ir Jefferson gat. Balius prasidės 7 val. vakare. Įženga vyrams 50c., merginoms ir moterims dykai. Lietuviai ir lietuvaitės iš Springfieldo ir aplinkinės nepamirškite atsilankyti ant šito pokylio, kuris bus gražiausias iš visų čionai buvusių pokylių. Ant pokylio bus lošiama užimanti komedija "Lėkė kaip sakalas, nutupė kaip vabalas". Bus teipgi dainos ir dekliamacijos, o laike baliaus bus skrajojanti pačta ikl vėlybai nakčiai. Nepamirškite šios progos, bet atsilankykite visi. Maloniai kviečia

Komitetas.

DIDŽIAUSIAS BALIUS!

Chicago, Ill. Draugystė Saldžiausios Širdies V. J. parengė balių nedėlioj, 17 d. lapkričio (Nov.), 1907 m., Freiheit Turner svetainėje, 3417-21 So. Halsted st. Prasidės 5 val. po pietų. Įženga tiktai 25c porai. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant to puikaus baliaus, nes grajys labai puiki muzika, prie kurios galėsite gerai pasilinksminti. Kviečia

Komitetas.

PRANEŠIMAS.

Chicago, Ill. Dr-stė Šv. Jono Krikštytojo šiuomi padėkavoja visoms draugystėms, kurios atsilankė ant musų baliaus ir teatro, teipgi ištariame širdingą ačių ir visiems svečiams. Sykiu pranešame, kad dabar yra numažinta įstojimo mokestis per pusę ir norinti prisirašyti prie šios draugystės turi dabar gerą progą.

Su guodone
Dr-stė Šv. Jono Krikštytojo.

10mt METINIS BALIUS!

Chicago, Ill. Parengtas storone draugystės Dovydo Karaliaus, Muzikantų ir Giedorių. Atsibus, nedėlioj, 24 d. lapkričio, 1907 m., Freiheit Turner salėje, 3417 So. Halsted st. Balius prasidės 4 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakties. Įženga 25c porai. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites koskaitlingiausiai atsilankyti ant šito puikaus baliaus, nes tai bus paskutinis balius prieš Adventus, ant kurio grajįs puiki lietuviška muzika, prie kurios galėsit linksmai vakarą praleisti ir smagiai pasišokti. Su guodone

Komitetas.

MOCKAUS TEATRŲ KOMPANIJA.

Loš Chicagoje teatrus sekančiose dienose: 16 ir 17 d. lapkričio West Side bažnytinėj svetainėj, 134 W. 23 place; 17 d. lapkričio teatras bus lošiamas po pietų, 2:30 val., iš priežasties p. M. Petrausko koncerto. 18 d. lapkričio bus Melrose Park, Ill., J. James salėje, Lake st. ir 23 ave. 23 ir 24 Grand Rapids, Mich., Šv. Jurgio Casino salėje. Įženga 25c. Prasidės 8 val. vakare. Užkviečia visus maloniai.

Mockus & Co.

LIETUVIAI NEPAMIRŠKITE ŠIOS PROGOS.

Chicago, Ill. Lietuvių Giedorių Dramatiška dr-stė parengė antrą maskinį balių, nedėlioj 24 d. lapkričio, 1907 m. Atlas Hall, 3234 Emma st. (North Side). Už keisčiausį apsirengimą bus duodamos dovanos: 1) moterims bronzolietas $10.00; vyrui Fountain Pen $7.00; 2) setas šukų $5.00; vyrui setas guzikų $4.00. Balius prasidės 4 val. po pietų. Įženga ypatai 25c. Užkviečia visus širdingai.

Komitetas.

"ŽINYČIOS" SPECIJALIŠKAS SUSIRINKIMAS.

"Žinyčios" įstatai duoda pirmsėdžiui valdžią sukviesti susirinkimą visų dalininkų ir direkcijos kožname laike, kada to draugijos nauda reikalaus. Todėl šiuomi pranešu visiems direktoriams, dalininkams ir visiems sąnariams, jog toksai specijališkas susirinkimas "Žinyčios" bus laikytas Nedėlioj, 28 d. lapkričio, 1907 m., 2 valandoj po pietų, svetainėj Northwestern University Settlement, ant kertės Augusta ir Noble gatvių, ant kurio meldžiu, idant pributų visi tie šalininkai ir sąnariai "Žinyčios", kuriems rupi ateitis tos draugijos ir musų visuomenės.

Ant to susirinkimo visiems dalininkams ir sąnariams bus padalinti įstatai "Žinyčios", atspausdinti lietuviškoj ir angliškoj kalbose. Tuose įstatuose teipgi yra patalpintas "Žinyčios" charteris.

Dasižinojau teipgi nuo "Žinyčios" advokato, jog advokatas kompanijos, nuo kurios pirkome žemę, sutiko padaryti visus dokumentus teip kaip musų advokatas reikalavo, ir dėl to turiu viltį, jog ant to specijališko susirinkimo dalykai pirkimo žemės bus galutinai užbaigti. Daug sąnarių jau dabar atsišaukė pas mane, klausdami, ar žemę pardavinėsim, ir ant kokių išlygų, ir dėl to ant to susirinkimo turėsime pilnai apsvarstyti šitą dalyką, ir parupinti plianą tolesniam "Žinyčios" veikimui.

Trečiu svarbiu dalyku, kuris turės but ant to susirinkimo aprupintu, yra persitikrinimas, kurie sąnariai nor palikti dalininkais, ir ant kokių išlygų dalys bus toliau pardavinėjamos. Kaip žinome, daug tautiečių prisirašė į "Žinyčią" prižadėdami pirkti dalis po $100.00, bet mažai buvo tokių, kurie savo pažadėjimą priderančiai išpildė. Tą užmanymą mažesnė pusė tikrų sąnarių ir dalininkų įkunija, ir dėl to yra labai laikas užvesti tvarką knygose, ir išbraukti tuos visus, kurie tiktai liežuviu mano svarbų tautišką ir ekonomišką užduotį išpildyti. Todėl, kas yra šalininku "Žinyčios" užmanymo, tas tegul pasiskubina ant to susirinkimo pributi, ir persitikrinti kokius gražius vaisius atnešė darbas mažo burelio tikrų mylėtojų laimės ir gerovės musų visuomenės, o tada supras, koki neapsakomai brangus butų vaisiai to užmanymo, jeigu, vietoj mažo burelio, paremtų jį minės. — Du metai vos sukako, o jau organizacija yra pilnai sutvarkyta ir turi savo žemę — pradžią kolionijai.

Kas myli žemę, kas nori turėti savo pastogę, kam nusibodo sunkus darbas po fabrikus, stockyardus, mainas, ant geležinkelių ir kitur tarnaujant svetimiems ponams, tas tegul kreipiasi prie "Žinyčios".

Su guodone,
J. J. Hertmanovič
Pirmsėdis.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.

Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.

Kasierius — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3250 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau lietuvio, kuris norėtų uždėti grosernės ir bučernės biznį. Randasi gera vieta naujame mieste. Lietuvių šeimynų yra apie 40, o pavienių apie penkis kartus daugiau. Čia nėra jokio kito lietuviško biznieriaus; vieta labai gera ir geras žmogus gali padaryti gerą gyvenimą. Atsišaukite tuojau šiuo adresu:

Jos. Skinderis,
Box 501' Harrisburg, Ill.

Pajieškau jauno lietuvio, mokančio nors kiek angliškos kalbos, tinkančio prie valgių taisymo saliune ir galinčio bent kiek pagelbėti už baro. Darbas ant visada, alga gera. Atsišaukite prie savininko.

K. E. Bertulis,
Box 11, Livingston, Ill.

Pajieškau savo brolių Antano ir Juozapo Vaičekauskių, Kaune gub., Raseinių pavieto, Žvingių parapijos, Paloličių kaimo. Juozapas buvo pirm aštuonių metų ant farmų arti New Yorko. Antanas pirm pusantrų metų buvo Springfield, Ill. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

V. Vaičekauskas,
3252 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pajieškau gerų žmonių, kurie malonėtų mano kudikio,3 mėnesių senumo; augalotas sveikas ir gražus. Aš pati sergu ir neturiu kaip kudikį išauklėti. Žmonės, kurie norėtų paimti, malonės atsišaukti adresu:

Miss Ona Poliki,
322 Brond Str., Beloit, Wis.

Pajieškau savo brolio Antano Montvido, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Lygunų vol., Ruslių kaimo. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Miss Val. Montvidžiutė
24 So. Rivid st.
Waterbury, Conn.

Pajieškau savo brolio Juozo Kižio, Suvalkų gub., Pašlavaičių kaimo, Michališkio gmino. Jau keli metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Antanas Kižis
59 Pine st.
Elizabethport, N. J.

Pajieškau užsiėmimo kokioj nors krautuvėj ar prie kokio nors biznio. Moku lietuvišką, latvišką, lenkišką, rusišką ir vokišką kalbas. Tose kalbose galiu rašyti ir skaityti. Norinti gauti gero darbininko tegul atsišaukia tuojau addresu:

Aleks. Mnikauskis
8734 Dauphin Park
Chicago, Ill

Pajieškau savo draugų ir draugės Vladislavo Dumano, Prano Šukio ir Onos Balčiunaitės. Visi Kauno gub., Panevėžio pavieto Narvidiškių sodžiaus. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Joe. Kumpelis
262 Hamilton st.
Grand Rapids, Mich.

Pajieškau Judaninos Gislanovos, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Vabalninkų parapijos, Gedaučių sodžiaus. 7 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Kewanee, Ill. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

James Veidrunas
2134 Forbes st.
Pittston, Pa.

Pajieškau savo brolio Antano Jesevičiaus, Kauno gub., Telšių pavieto, Salantų parapijos, Gelgaudžių sodžiaus. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

St. Jesevič
604 W. German st.
Baltimore, Md.

Pajieškau savo pussesers Petronelės Jencaitės, Kauno gub., Andriejavo parapijos, Raukų kaimo. 2 mėnesiai kaip Amerikoj. Ji pati ar kas ktas malonės duoti žinią adresu:

Kaz. Kaulus
212 First st.
Elizabeth, N. J.

Pajieškau savo brolio Jono Krišciuno, Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Kidulių gmino, Sudergių parapijos. Teipgi pajieškau savo draugų Antano ir Pranciškaus Sprindžiunų, teipgi Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Plokščių parapijos, Kubilių kaimo. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

S. F. Christ
410 Hooper st.
Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo dėdės Franciškaus Razickio, Kauno gub., Raseinių pavieto, Sidlavos parapijos, Piotkuniškių sodžiaus. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Vin. Damaič
52 River st.
Rumford Falls, Me.

Pajieškau savo trijų pažįstamų: Petro Tamošuno, Kauno gub., Vilkmergės pavieto, Kupiškio miestelio, jis gyveno apie New Yorką; Antano Vavatinskio, teipgi Kupiškių miestelio ir Juozapo Vilčinskio, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Vabalninkų parapijos, Stubuvų kaimo. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jos. Šimkunas
26 Knox st.
Lewiston, Me.

Pajieškau savo brolio Endriaus Naujoko, Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Karališkių kaimo. Pirmiau gyveno Pittsburg, Pa., o paskui išvažiavo Kanadan. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Kaz. Naujokas
228 S. Frenon st.
Philadelphia, Pa

Pajieškau savo teteno Vinco Mičiulio, draugo Vinco Braneko ir Pijušo Mičiulio. Visi paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto ir gmino, Budviečių kaimo. Apie 10 metų kaip iš Lietuvos. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jer. Stankiavičia
905 Bank st.
Waterbury, Conn.

Parsiduoda labai pigiai saliunas, įrengimas pirmos kliasos, license tiktai 500 dol. metams Tirštai lietuviais apgyventas miestas. Parduodu iš priežasties išvažiavimo tėvynėn, užimti tėvų palikimus. Gera proga norinčiam pigiai nusipirkti gerai einantį biznį. Atsišaukite ypatiškai adresu:

C. J. 1404 52nd ave.
Grantworks, Ill.

Pajieškau savo dviejų brolių Petro ir Antano Malaukių, Suvalkų gub., Senapilės pavieto, Freidos gmino, Panemunės parapijos, Vinčunų kaimo. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jurgis Maliaukis
Box 173
Cle Elum, Wash.

Pajieškau savo brolio Martino Karbauskio, Kauno gub., Raseinių pavięto, Skaudvilės parapijos, Pužų kaimo. 8 metai kaip Amerikoje; 2 metai atgal gyveno Grandville. Turiu prie jo šauktis, nes esu sunkiai sužeisti ir guliu ligonbutyje, kur jau manęs nebenori laikyti. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Juozapas Karbauskas
3254 S. Morgan st.
Chicago, Ill.

Aš Anastazija Lazdauskienė, po tėvais Lileikytė, pajieškau savo vyro Kazimiero Lasdausko, Kauno gub., Raseinių pavieto, Vazgirių parapijos. Antri metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Chicagoje. Aš ką-tik pribuvus iš Lietuvos ir norėčiau su juom pasimatyti. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Anast. Lazdauskienė
1177 E. 63rd st.
Chicago, Ill.

Pajieškau Petro Juravičiaus, Vilniaus gub., Galvanskos vol., Pasodnikų kaimo. Apie 19 metų senumo, 5 pėdų augščio, ant veido turi kelis taškus; dešinės rankos pirštai sužeisti. Dirbo 3 mėnesius Poquonock, Conn., o ketvirtame prasišalino iš čionai. Jeigu kas jį kur užtėmysite, malonėkite man tuojaus pranešti, o aš suteiksiu atlyginimą.

Teod. Tvarkunas
Box 7
Poquonock, Conn.

Pajieškau merginos Julijonos Gumauckiutės, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Kolainių valsčiaus, Dungviečių sodžiaus. 3 metai kaip Amerikoje. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jos. Grublauskis
370 Rock st.
Kenosha, Wis.

Pajieškau savo trijų pusbrolių: Vinco, Frano ir Liudviko Tamulevičių; Vilniaus gub., Trakų pavieto, Varinos vol., Perlojaus kaimo. Teipgi pajieškau Jurgio Šablinskio, Vilniaus gub., Lydos pavieto, Kanevos vol., Senkonių kaimo. Girdėjau, kad visi gyvena Worcester, Mass. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

J. Saurusevičia
Box 737
So. Manchester, Conn.

Pajieškau savo draugų: Ciprijono Žimončiaus, Dom. Pondino ir Dom. Ledbaro, Kauno gub., Raseinų pavieto, Girdiškių parap. Turiu prie jų svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Stan. Juškis
Box 328
Melrose Park, Ill.

Pajieškau merginos Grasildos Meleikaičios, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Vabalninkų parapijos, Katyčių kaimo, kuri 5 d. lapkričio prasišalino iš West Hanover, Mass., su Klemensu Petrausku, Krynčino parapijos, Pamiškių kaimo. Jei kas žinotų apie ją, malonėkite man pranešti adresu:

J. Petrulis
115 E. Ashland st.
Brockton, Mass.

Ant Pardavimo.

Už $2800 pirksi lotą su dviem namais ant Wallace Street Chicago Heights. Rendos atneša $31.00 ant mėnesio. Pati renda gali tas propertes išmokėti. Atsišauk pas *A. Olszewski, 3252 So. Halsted St., Chicago.* Męs turime daugybę gerų namų ant pardavimo visose miesto dalyse.

Iš priežasties išvažiavimo į tėvynę parsiduoda bučernė ir grosernė vertės $1200 už $600 arba ir už mažiau. Biznis gerai išdirbtas; lietuvių apgyventoje vietoje. Atsišaukite adresu:

Jos. Drasher,
1902 Lake st., Melrose Park, Ill.

Iš priežasties išvažiavimo į tėvynę parsiduoda už prieinamą prekę visi naminiai rakandai (furniture). Atsišaukite adresu:

Br. Žukovski,
187 W. 16th Str.,
Chicago, Ill.

Išvažiuodamas iš miesto esu priverstas parduoti savo dalį, 13 metų senumo kriaučių kromą, nešančiame gryną pelną $4000 metams. Parduosiu už $450. Pirkėjas turi buti kriaučius. Atsišaukite ar rašykite pas:

Ch. Z. Urnich,
45 La Salle str., R. 8.
Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai geras saliunas su visais tavorais ir rakandais šešiems ruimams. Parsiduoda dėlto, kad savininkas turi kitą užsiėmimą. Pasiskubinkite atsišaukti adresu:

J. J. Kveder
125 So. Jenessee st.
Waukegan, Ill.

TIK PER TRUMPA LAIKA.

Paskireme mes parduoti, už labai numažinta preke, visokias knygas, gromatoms popieras, abrozdedelius, pastatomus altorelius, Škaplierius, Rožančius, ir Palangos Trejas devynerias, iš tos priežasties norime tad padaryti vieta dėl naujų tavorų, gražiausios popieros su puikioms kvietkoms, tuzinas 25c arba 100 už $1.30 ir męs expresą apmokėsime į visus kraštus, knygas ir kitokius daiktus iš musų Kataliogo duosime 60% dėl perkupčių tiktai. Didelį katalioga pasiųsime kožnam dykai, prisiunčiant 4c stempų dėl kaštų nusiuntimo. Reikalaujame agentų, ir duodame gerą uždarbį ant musų tavorų. Adrisas.

M. Zukaitis
227 E. Main Str.
New Britain, Conn. U.S.A.

Reikalavimai.

Reikalaujame 500 angliakasių, vedusių ir nevedusių, valstijoje Illinois; 82c už anglių toną. Kelionė iš Chicagos tiktai $5.00, anglių sluogsnis 4 pėdos. Teipgi reikalauja 400 darbininkų valstijose Wisconsin ir Michigan prie medžių darbo. Mokestis nuo $28 iki $35 su valgiu ir ruimu. Pigi kelionė iš Chicago. Darbas ant visos žiemos. Lietuviškas agentas. Adresuok: J. Lucas, Room 3, 128 So. Clark st., Chicago, Ill.

Reikalauja gerų vyrų tuojau prisidėti prie lietuviškos kolionijos gražiausioje Texas valst. apygardoj, golfo pakraštyj. Darbas ant visada ir gera mokestis geriems darbininkams, kurie gali įmokėti kelis šimtus dolerių ir buti sąnariais.

Didelis pelnas, pinigai pasidvejos ir bus apsaugoti. Rašyk arba atsišauk ypatiškai. Reikalaujame agentų. Lithuanian Colony, Room 8, 45 La Salle st., Chicago.

APLEIDO SPAUDĄ KNYGOS:

ORISSON SVETT-MARDEN
GYVENIMO MOKYKLA

Lietuvių kalbon išvertė K. ŽEGOTA

Šita knyga yra, tiesą sakant, geriausia knyga lietuviškoje kalboje. Joje surašyti gyvenimai, patyrimai didžių žmonių. Yra tai „Knyga turinti pakelti dvasią ir įkvėpti visiems norą atsižymėti mokslo ir pridermių dalykuose". Knyga patraukia, priduoda energiją, pajiegą ir ją nedėsi tol iš rankos, kol visos neperskaitysi. Yra tai knyga pasiliekančios vertės, nes nors ir dešimtį kartų ją perskaitysi, vistiek ji nenustos savo patraukimo, bet kas kart padarys didesnę įtekmę.

Knyga turi viso 21 skyrių, kurie užsivadina sekančiai: Žmogus ir proga; Jaunuomenė sunkiose aplinkybėse; Valios stiprumas; Liuosos nuo užsiėmimo valandos; Genijališki jaunikaičiai sunkiose sąlygose; Kokį išsirinkti amatą; Energijos taupinimas; Savo laiku; Linksmumas ir ilga gyvastis; Geras sudėjimas — tai turtas; Pasiryžimo laimėjimas; Taktas ir sveikas protas; Tikėk sau ir gerpk save; Aukščiau turto; Už kokią kainą įgaunamas pasišventimas; Budas — tai pajiega; Darbo tvarka; Gyvenimas yra tuo, kuo jį padarome; Laimėjimas neveizdint į pralaimėjimą; Ilga gyvastis ir kaip ją įgyti; Buk taupus.

Knyga yra ištiesų "Gyvenimo Mokykla" tikroje prasmėje to žodžio ir iš jos išmoksi daugiau negu iš bent vienos mokyklos. Nusipirk ją, o nesigailėsi.

Knyga turi 338 pusl.

Prekė popieros viršais $1.50; audimo—$2.00.

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma.

Lekcijos prof. Blochman'o. Sutaisė ŠERNAS.

Vienas vardas p. Šerno jau užtikrina, kad čia yra knyga didelės moksliškos vertės. Knygoje išaiškinta: kodėl vienoj vietoj oras lengvesnis, kitur sunkesnis; kodėl ir kas gimdo žaibus, perkunijas; iš ko susideda oras, kas jis yra, kokiu sunkumu spaudžia ir tt. Knyga išaiškina visus tuos svarbiuosius klausymus, kuriuos męs butinai turime žinoti.

Knyga turi 138 pusl.

Prekė knygos 40 c.

Kaip žmonės su ponais kovojo?

Sodiečių sukilimai Ispanijoj, 15 amžiuje, Anglijoje 16 amž. Parašė A. J-tis.

Pusl. 34. Prekė 10 c.

Laikrodininko atminimai.

Paveikslas iš Napoleono I. paskutiniųjų, nelaimingų karių. Pasak Erkman-Šatrlaną. Sutaisė S. M.

Pusl. 44. Prekė 15 c.

SVAJUS
arba
Vaizdas siekimo augštybės.

Tragedija-Poema 5-se aktuose.

Parašė Jonas Viskoška.

Tai yra fantaziškas piešinys parašytas dramatiškame pavidale. Paveizdai paremti ant tikrų atsitikimų. Svajus arba, kitaip užvadinus, Svajotojas, norėjo įvykdyti gyveniman dangų, vienok per savo gyvenimą kentėjo vien vargą ir persekiojimus jį neapkenčiančių žmonių. Ant galo tapo nukankintu.

Perskaitę tą knygelę aiškiai pamatysite kaip sunkiais ir eršketuotais kellais turi eiti visi, kurie stengiasi įvykdyti gyveniman tą, ką žmonija nesupranta. Visi žmonės yra išdalies klaidingi, todėl autorius, aprašinėdamas, nesilaikė nė vienos pusės, rašė teip, kaip gyvenime atsitinka.

Su ta knyga nauding susipažinti kiekvienam žmogui, kuris tik save gyvu jaučia. Ją skaitant užeisi ant tokių minčių ir atjautimų, kokių gyvenime galbut niekada nesvajojai. Ją skaitydamas dasižinosi **kaip įgyti dangų** ir kodėl mums sunku yra ant žemės gyventi.

Puslapių 135. Prekė 40 c.

Gyvybė

Ir kitos trumpos poemos.

Parašė Jonas Viskoška.

Knygelėje telpa eilės: Gyvybė (Kantata), Ištvirkėlis, Vylius, 3 Sonetai, Proverbai ir Jautimai.

Pusl. 41. Prekė 20 c.

Knygų Kataliogas

1635 Lietuviškas Lementorius dėl mažų vaikelių. Su poterials, katakizmais ir minstrantaru. Vilniuje 1863, pusl. 52 ..... 15c

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. ....25c

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų ciecoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

120 Po priedanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ....25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ....25c

185 Žmogus nepilnažis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 .. ..10c

134 Eidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. **Eugenius Sue.** Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti) 50c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 .....20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 .....15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ....10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovecki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žilė galvon — veinias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ....10c

471 Akyvi apsireiškimai svieto, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra dehesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsiškviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... .... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki dašjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. ..40c

507 Gamtos istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 256 .... 50c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir dar dėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos prakiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 .... $1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

655 Istorija abelna. Dalis pirma. Nuo seniausių laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 .....$1.00

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ....35c

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surų, prėski, kartųs; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

559 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 .... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ....$1.00
Apdaryta $1.25

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 .....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

566 Senų gadynių lėnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atradę čielus, nesugadintus kunus, užkiotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1906, pusl. 370 ....$1.00
Ta pati apdaryta $1.25

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ....35c

553 Pačjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 .....35c

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ....$1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (D-ras J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyvero lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899.....50c

708 Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išpiaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai dėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar galį parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip gerai, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi svietė raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ....$1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-eis spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 .... $1.00
Apdaryta $1.25

856 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40 ....10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulygšiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 .... 15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ....15c

1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Berneską, Drą Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132..35c

1176 Pamatas Visokiai Reformai, Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti dilginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113..... 30c

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai - politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 .....25c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Pagal Ollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ....$1.25
Apdaryta $1.50

1326 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlysoselio spalvoms apdaryti, auksuotais litarosais ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ....$2.00

1327 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis II. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti $4.00
Ta pati knyga popieros apdaruose $3.00

1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų. (Abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327 .....$6.00

1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio) $7.00

1498 Lietuviškas Sapnininkas. Surinktas iš daugelio svetimų sapnininkų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapnininką, su 310 abrozelių, su aprašymu planetų ir paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo dėl atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuot gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205..50c
Tas pats drutai apdarytas 65c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koliuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 .... $3.00
Drutuose apdaruose $3.50

UŽ KA TURITE DĖKAVOTI?

Ar esate geresniame padėjime kaip metai tam atgal? Ar darėte rokundą kožnos dienos per visą metą? Jeigu teip, tai dapildykite šitą rokundą nusipirkdami sau drabužius, burnosą ar ką norint iš apdarų, krautuvėje "THE BELL".

Pirkdami pas mus gausite kuogeriausią tavorą ir užčėdysite pinigų, nes męs užsiganėdiname mažu pelnu norėdami padidinti skaitlių paprastų pirkėjų.

Atminkite, jog iki 28 dienai lapkričio, su kožnu nupirkimu tavorų už $15.00, ar daugiau, duodame gyvą kalakutą arba žąsį -- dykai.

Viena krautuve randasi po nr.:
983-987 Milwaukee Avenue.

THE BELL CLOTHING AND GENTS FURNISHING GOODS

Antra krautuve randasi po nr.:
3246-3248 So. Halsted Street.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo Šviesoje Moksło. Pagal svetimus šaltinius sutaisė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262 ..... 50c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

Pinigus prisiųskit per Money Order'į ar registravotoje gromatoje adresuodamas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Laivu Kalendorius

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul perskaito šį surašą, o jame atras, kada, iš kur, į kur ir koki laivai išplaukia, ir kiek šifkortės kaštuoja.

Šioms dienoms išplauks šitie laivai:

NORTH GERMAN LLOYD LINE.

28 Lapkričio 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas BARBAROSSA. Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $26.40

21 lapkričio 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas MAIN. Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė..... ....$26.40

3 Gruodžio 2 val. po pietų išplauks iš New Yorko į Bremą laivas KRONPRINZ WILHELM. Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $38.40

20 Lapkričio 2 val. po pietų išplauks iš Baltimorės į Bremą laivas BRANDENBURG. Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė.... ....$26.40

5 Gruodžio 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas GROSSER KURFUERST. Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $26.40

26 Lapkričio 10 val. ryto išplaukia iš New Yorko į Bremą laivas KAISER WILHELM II. Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $38.40

RED STAR LINE.

4 Gruodžio 3 val. po pietų išplauks iš New Yorko laivas FINLAND. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $27.85
kė $27.85

20 Lapkričio 6 val. ryto išplaukia iš New Yorko laivas ZEELAND. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortes prekė..... .... $27.80

HAMBURG AMERICAN LINE.

23 Lapkričio 7 val. ryto išplaukia iš New Yorko laivas PRETORIA. Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė $25.85

30 Lapkričio 12:30 val. diena išplauks iš New Yorko laivas PATRICIA. Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė $25.85

28 Lapkričio 11:00 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas KAISERIN AUG. VICTORIA. Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $25.85

7 Gruodžio 6 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas BLUECHER. Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $25.85

CUNARD LINE.

7 Gruodžio 7 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas CARMANIA. Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $37.85

14 Gruodžio 12 val. diena išplauks iš New Worko laivas LUSITANIA. Perplaukia mares su 5 dienom. Šifkortės prekė $37.85

30 Lapkričio 12 diena iš plauks iš New Yorko laivas CAMPANIA. Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.85

26 Lapkričio 2 val. po pietų išplauks iš Bostono laivas SAXONIA. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekės. $35.85

CANADIAN PACIF. R. R. CO. LINE.

23 Lapkričio 3 val. po pietų išplauks laivas LAKE ERIE. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė .. $37.80

29 Lapkričio 3 val. po pietų išplauks iš St. John N. B. laivas EMPRESS of BRITAIN. Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $37.80

DOMINION LINE.

7 Gruodžio 2 val. po pietų išplauks iš Portland laivas CANADA. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $32.85

14 Gruodžio 2 val. po pietų išplauks iš Portland laivas DOMINION. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $32.85

WHITE STAR LINE.

5 Gruodžio 5 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas CEDRIC. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $36.30

21 Lapkričio, 6 val. ryto išplaukia iš New Yorko laivas ARABIC. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $36.30

28 Lapkričio 11:00 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas BALTIC. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $36.30

4 Gruodžio, 9:00 val. ryto išplauks iš Bostono laivas CYMRIC. Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $35.85

AMERICAN LINE.

23 Lapkričio 9:30 val. ryto išplaukia iš New Yorko laivas ST. PAUL. Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.85

30 Lapkričio 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas NEW YORK. Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.85

Virš parodytos prekės yra nuo New Yorko iki Tilžės. Prekės į Eydkunus yra 5c. brangesnės kaip į Tilžę, o į Bajorus 55c. brangesnės kaip į Tilžę. Tikietas iš Chicagos į New Yorką kaštuoja $16.00, į Bostona $16.00, į Montreal $15.00, į Philadelphia $15.50.

VAIKAMS ŠIFKORTĖS.

Už vaiką nesenesnį kaip 1 meto šifkortė ant laivo $2.00. Už vaikus nuo 1 iki 12 metų šifkortė ant laivo kaštuoja pusę to ką dideliam, o virš 12 metų pilna šifkortė.

GELEŽINKELIO TIKIETAI VAIKAMS.

Amerikos geležinkeliai vaikus iki 5 metų veža dykai; nuo 5 iki 12 metų, ima pusę tikieto, o nuo 12 metų pilną tikietą.

Prusų geležinkeliai veža vaikus už dyką tik iki 4 metų; nuo 4 iki 10 metų ima pusę tikieto, o nuo 10 metų pilną tikietą.

Laivai Linijų **NORTH GERMAN LLOYD, RED STAR** ir **HAMBURG AMERICAN** plaukia stačiai į kontinentą, o laivai visų kitų linijų plaukia į Angliją, o iš Anglijos kiti laivai perveža į kontinentą.

Didžiausias Szifkorčių Ofisas
A. OLSZEWSKIO
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAISTAS
(THE JUNGLE)

Toji, labai pagarsėjusi ir pageidaujama knyga spaudoje, ir netrukus bus užbaigta. Knyga parašyta vieno geriausių Amerikos raštininkų, p. Upton Sinclair ir išversta lietuviškoj kalboje.

"RAISTAS" jau išversta į 18 visokių kalbų ir tas parodo kaip ji visoj pasaulėj yra pageidaujama. Ji sujudino Amerikos visuomenę. Lietuviams tuom žingeidesnė ta knyga, jogei aprašyta lietuvių gyvenimas su visoms smulkmenoms, kaip veidrody permatomi vienų vargai, kitų linksmybės.

Toj knygoj aprašyta Amerikoje mėsos trustas, Chicagos skerdinyčia kaip nuodina visuomenę ir kaip prie mėsos kobiauriausius dalykus primaišo, kad tik daugiau uždirbti.

Knyga faktiškai parodo visą suktybių ir skriaudimų sistemą, ir į ką ji paverčia žmones, kuriems iš savo rankų darbo reikia užsilaikyti. Ji parodo, ką nukenčia moterįs pjovinyčioj, kaip jos tampa sužagiamos ir šeimynų gyvenimai buna suardyti ir kad paleistuvystė ir kiti nelaimingi apsireiškimai tai tik pasekmė nelemtų sanlygų.

"RAISTAS" naudinga perskaityt visiems, jis labai naudinga kalbėtojams.

"RAISTAS" tai stora knyga, ir bus tikras papuošimas lietuviškoj literaturoje, netrukus bus užbaigta, kaštuos kaip ir angliškas originalas **$1.50,** bet kurie dabar prisiųs tik $1.00 apturės tą svarbų veikalą pirmiau ir **pigiau.** Vietiniai gali užsimokėti "Vienybės" redakcijoj. Rašant reikia adresuoti ant išleistojaus vardo teip:

J. NAUJOKAS
120-124 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkioliką metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; čionai paduodu kelias prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant **ILLINOIS COURT** galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600, $1800 iki $4500

Ant **AUBURN AVE.** namai su lotu už $2000

Ant **LOWE AVE.** namai su lotu už $1400

Ant **35 & LOWE AVE.** namai su lotu už $7000

Ant **EMERALD AVE.** galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800

Ant **WALLACE ST.** galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.

Ant **SO. HALSTED** daug visokių namų biznio vedimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.000

Ant **35th STREET** murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už $4500

Ant **LYMAN & FARRELL** murinis namas —Storas 2 lubų už $4600

Ant **35 ir LOWE AVE.** murinis — 2 lubų, Storas $7000

GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $2000

EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už .. $2940

Kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

OFFICIAL PUBLICATION

ANNUAL STATEMENT OF THE NATIONAL LUMBER INSURANCE COMPANY OF BUFFALO, IN THE STATE OF N. Y. ON THE 31-st DAY OF DECEMBER, 1906, MADE TO THE INSURANCE SUPERINTENDENT OF THE STATE OF ILLINOIS, PURSUANT TO LAW.

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash	$200000.00

INCOME.

Premiums received during the year	145743.15
Interest	8997.39
Total Income	154740.54

EXPENDITURES.

Losses paid during the year	42872.33
Commission or brokerage	23481.62
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employes	10164.75
Rents paid during the year	1223.75
All other taxes, licenses and insurance department fees	2763.12
Amount of all other expenditures	19178.80
Total Expenditures	99684.37

LEDGER ASSETS.

Book value of bonds	216525.40
Cash on hand and in bank	73293.26
Agents' debit balances	23317.97
Total Ledger Assets	307136.63

NON-LEDGER ASSETS.

Interest accrued	1800.83
Gross Assets	306937.46

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Depreciation from book value of bonds	$ 8860.00	
Agent's balances over three months due	50.00	
Special deposits to secure liabilities in Georgia	10000.00	
Total		18910.00
Total Admitted Assets		290027.46

LIABILITIES.

Losses in process of adjustment or in suspence	3927.48
Total unearned premiums	73250.45
Total Liabilities	78177.93

MISCELLANEOUS.

Total risks taken during the year in Illinois	283200.00
Total premiums received during the year in Illinois	6592.52
Total losses incurred during the year in Illinois	4956.41

MORRIS S. TREMAINE, President.
WILLIAM P. HAINES, Secretary.

SUBSCRIBED AND SWORN TO BEFORE ME THIS 2-nd DAY OF FEBRUARY, 1907.

IRVING J. MILLS, Notary Public.
[SEAL]

"LIETUVOS" AGENTAI.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Dirzulaitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Vietinis agentas, Chicagoje.
Juozas Slikas,

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 322 Caledonia st.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramananskas.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 224 Attens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 13 Harlem St.

Westville, Ill.
M. S. Kreivenas.

KAIP PADARYTI MONUS

Yra tai knyga aprašanti kaip padaryti **63 monus** be jokių aparatų ir didelio išlaidavimo. Monus gali kiekvienas padaryti ir lengvai uždirbti didelius pinigus. Daugumas išsimokinusių iš tos knygos uždirba po $10 ir $20 ant vakaro. Tamista ir gali tiek uždirbti, jeigu tik to nori. O kodėl nenorėti, jeigu galima? Nusipirk šitą knygą ir uždirbsi lengvai. Knygos prekė **tiktai 50c.** Pinigus siųsk Money Orderiu arba markėmis.

J. ILGAUDAS
3312 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS

OFFISAS—Kampas 81-mos ir South Halsted Gatvių
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Lietuvių Daktaras
Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Daugybė odos ligų paeina nuo nešvaraus užsilaikymo ir užsikrėtimo teipgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, plikimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gydulių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir sakote, kad gal, ir musų gydulės negelbės. (Taigi meldziame mums darodyti: kokia žinogus likosi musų gydulėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo pristeikti. Tegul bent vienas daktaras parodo muma tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Plika galva sunku gydyti, jeigu senas ir galva žvilga, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis maži plaukučiai, tai tam galima suteikti pagelbą; plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiuloime prisispyrę savo gydulių, teisingas daktaras to nė vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J. M. BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn, U.S.A.

Brangintinas Receptas
PRISIUNČIAMAS DYKAI
Silpniems ir Nerviškiems Vyrams

Aš turiu savo nuosavybėje receptą brangintinam vaistui, prirašomam garsaus daktaro, kurio aš teiravausi atlankydamas senąją šalį. Aš žinau iš patyrimo kad vaistas padėrbtas pagal šitą receptą yra šiądien geriausiu silpniems, nerviškiems ir besveikačiams vyrams. Aš žinau dėlto, kad jis man sugrąžino sveikatą po ilgo sirgimo nusilpnėjimu, nerviškumu ir abelna nesveikata ir tt. Aš pirma to išmėginau specialistus ir įvairius vaistus bei gydymus be matomo pagerėjimo. Teipgi žinau, kad daugelis kitų, sirgusių ta arba kita liga nuo persidirbimo, jaunystės paklydimų, prasižengimų ar perdėjimų, kaip nerviškumo, nuobėgį, sunykimo vyrybės, blogos atminties, sumaišinto guvumo, stokos ambicijos, šmurkinybės, nedrąsumo, skaudėjimo strėnose, abelno nesveikumo ir tt., kurie rašė man, teipgi išsigydė, kaip ir aš pats.

Žinodamas, kaip sunku išsigydyti šitoje šalyje, aš užsimaniau pagelbėti kitiems ir kožnam reikalaujančiam tokio vaisto parašiusiam pas mane, aš pasiųsiu nuorašą šito recepto ir reikalingus patarimus užpečėtytame laiške dykai. Receptą gali sutaisyti geroje aptiekoje už mažus pinigus. Klausyk mano rodos ir pamėgink, o pamatysi, kad tai geras vaistas, nuo kurio busi sveikas, tvirtas ir laimingas. Aš už savo patarnavimą reikalauju 50c tau pasveikus. Niekuomet aš nereikalauju daugiau už šitą mažą sumą ir tereikalauju jos kol tu visiškai nepasitaisysi, idant paskui gerai galėtum brangintį mano patarnavimą tau. Aš ne siunčiu nieko apmokestin ir neturiu jokio sumislo išgauti pinigus ar parduoti vaistą, kurio tu nereikalauji, o jei tu rasi mane neteisingu, tai tiesiog gali mane apskelbti per šitą laikraštį.

Rašyk šiądien, kadangi šita žinia gal neatsikartos daugiau. Atmink, kad gausi receptą ir visus patarimus dykai ir tu nereikalauji man siųsti 50c kol nepasveiksi. Adresas:

C. Bentson, P. H. Box 655, Chicago, Ill.

Seno Krajaus Gydytojas
Dr. P. G. Wiegner
(iš Rygos)
Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynsko
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas.

Šitas puikus laikrodėlis $3.75

Pirm pirkimo laikrodėlio prisiųsk mums savo vardą, pačto ofisą ir expreso ofiso adresus, o mes prisiunsime expresu sudaleidimu įėgzaminavimo puikų **laikrodėlį ir retėžėlį C. O. D. už $3.75.** Dvigubinai "hunting" lukšta gražiai graviruoti, galukė užsukamas ir nustatomas, gera mašinerija ir gvarantuotas, teisingai laika rodas, su ilgu moteriu retėžėliu ar paprastu vyrišku retėžėliu. **Jeigu tamista metai, kad laikrodėlis lygus $35.00 auksiniui laikrodėliui** tai užmokėk expresoagentui $3.75 ir jis bus tamistos. Gvarantuojame kiekviena laikrodėlį ant 20 metų. Paminėk, ar vyriško ar moteriško laikrodėlio nori. Adresuok

M. C. FARBER, Dep't 53, 225 Dearborn St., Chicago, Ill.

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą **Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave.**, o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia
priėnamas nuo 3 valan. po pietų iki 8 val. vakare. Specialistas moterų ir vaikų liką; atsižvelgimuose atsitikimuose išsiankiame įsititutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senes tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejos-Devynerias iš Palangos. Vaistai atauginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkų musų užtiurėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Mašiusewski ir Jasulaitis, Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

Nemėtyko dokumentus
Nemėtyk hypotekas

Apsaugos raštus, akcijus, užstatų raštus ir visokias kitas didelės vertės popieras

jos turi buti sudėtos saugioj vietoj nuo ugnies ir vagių. Mes išrandavojame užrakinamus box'us, kurius niekas negali atidaryti kaip tiktai tu vienas; box'ai padaryti tvirtose olose, apsaugoti nuo ugnies ir plėšikų; išrandavojame po $3.00 ir augščiau metams. Atelk ir pats persitikrink.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
12ta IR HALSTED GATVIU

Iszgydau in 5 dienas VARICOCELE HYDROCELE
(t. y. pagadintas gyslos)
Be jokio peruziu ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, teipgi užkrečiančius kraujų užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vieninteį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moteru ir vyru ligu.

MOTERIŠKAS LIGAS.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.
ir odos ligas, paveizdami išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aš Iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarp Laks ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakare. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po piet.

$5.25 'Empire Special' im. 23 akmeniais
NUSTATYTAS RAILROAD LAIKRODELIS

Gražiausias, teisingiausias laikrodėlis kada nors pasiulytas už tuos pinigus, specijališkai parinktais ruby akmeniais, mikrometro reguliatorius, greitai sutaisomas, galvuke užsukamas ir nustatomas. Tikrų "Dueber" aida brinių virių. **Gvarantuotas 30 metų.**

Vienas seniausių ir geriausių laikrodininkų prisiuns šitą laikrodėlį už **$5.25** ant bile viena adreso arba C. O. D. ant expreso ofiso su daleidimu išegzaminuoti. **Nemokėk nė cento,** jeigu tau nepatiks, bet jeigu manai, kad jis **lygus bile vienam** agentui **$5.25** ir expreso kaštus ir laikrodėlis bus tavo. Puikus retėžėlis ir padabas dykai su kožnu laikrodėliu. **Vienas laikrodėlis dykai,** jeigu pirksi šešis. Katalogas dykai. Adresuok:

DUST PROOF **$35 Railroad Laikrodėliui** užmokėk expreso agentui

L. B. FRETER & CO., 52 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarnietu, Trimbu ir daugybe visokių muzikališku instrumentu, Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu, Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Lampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėliu, Plukanu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir daugomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odėl drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik **$6.50.**

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu didelį šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai išrišiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH ***112 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.***

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Godotinoms tautiškoms ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, Ženklėlius, Kepures, ir Maršalkams parėdus, teipogi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos godotinos Dr-stės arba godotini kunigai, kad Jusų darbas butų priderančiai atliktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszevicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

Dr. A. L. Graiczunas
3202 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo: **Vyriškas Moteriškas ir Vaikų.** Priėmimo valandos kasdien ir nedėliomis. **Nuo val. 8 ryto iki 9 val. vakaro.**
Telefonas Yards 7399

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očišketą arielką, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklausė kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Atelkite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-ozios gatves ir 33-ozio Place.
Telefonas Yards 6012.

„JONAI, KO VERKI?"
Nekiauk mange to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar eini?" Einu pas J. Kovarska paskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitą karčiamas nenoru eiti, nes gerai žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarska niekur nerasi. „Koks Kovarsko saliuno adresas?" Nagi, štai jo korčiukė:

Jos. J. Kovarskas
1191 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatves. Telephonas Canal 2330

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenėjusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda nusjus vieton išpuoliusių, pripildo iškirstąjusius auksu, sidabru, amalgamu. **Valandos:** Šiokiomis dienomis nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 1846

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Kestutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Be sveikatos nėra laimės!

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS per daugel metų gyvuojantis, kuriam daktarų specijalistų patyrimai turi didelę praktiką ir pažinimą gydyme visokių ligų, kokio jos skyriaus ar vardo nebutų, o ypatingai su geriausia pasekme ir pasišventimu išgydo užsendintas ligas bei nesveikumus visokių silpnybių: vyrų, moterų ir vaikų.

Tas Institutas kasdien apturi didelę daugybe nuo išgyditų padekavonių iš visų kraštų Amerikos.

Rodijama visiems, kurie varginami yra ligoms bei nesveikumais o nieks juos neįstengė išgyditi, kad kreiptusi į šita Instituta, tai apturės teisingus grynus gerus vaistus ir pagelbą sveikatai; su vaistais drauge reikalingus pamokinimus per laiška lietuviškoj kalboj, kaip reikia apsieit, teipat išaiškinimus apie ligą.

Iš daugelio padėkavonių, pagal linkėjimą tų, kurie buvo varginami ligoms, o pasiliko pilnai išgydyti, čia patalpiname pripažinimus:

Garbingas The Collins New York Medical Institutas!
Prašau priimt širdinga padekavone (ją galit pagarsint) už pagelba sveikatai. Kad metus sirgau ir daug visokių daktarų parieidau bet nepagelbėjo ir tik labiau puoliau ant sveikatos. Po visokio gydymo, atsišaukiau pas Jumis aprašant ligą: skaudėjimą krutinės ir pečių, rankų ir kojų ir kitas dalis kuno, nusilpnėjimą, dirbimą, — tai per Jus išmintingą gydymą ir gerus vaistus, kuriuos man prisiuntėt ir suvartojau, pasilikau visai sveikas, už tai nužemintai dėkavoju. Gaila, kad iš kart prie Jus neatsišaukiau. Su guodone **M. Fortunas,** 110 Park Str., Butte, Mont.

Guodotinas Collins Institutas!
Ligos silpnybės, kurios ilgai mane vargino ir pirmiau rašiau, o ataiuntėt vaistus nuo vidurių ligos, strėnų skaudėjimo ir širdies didelio mušimo, sunkaus kvėpavimo, valkščiojančių skausmų po sanarius ir skaudžių mėnesinių su baltomsioms, jau likausi išgydyta.
Jog neturėjau vilties išgyti, nors ne vieną gydytoją buvau lankius o nepagelbėjo, bet Jus Institutas su savo gerais vaistais ir augštu moksłu, padarėt mane sveika, tai siunčiu didžiausius dėkavojimus ir niekad Jus neužmiršiu, kožnam, pažystamam Jus vardą perstatysiu, kad laike ligos žinotų kur rasti tikrą pagelbą.
Mrs. J. Miliauskene 416½ Goodale St., Columbus, O.

Išgydyta nuo sunkios moteriškos ligos, sugedimo gumbo, vidurių, didžio strėnų ir sprando skaudėjimo ir nervų sukliarimo. Džiaugiasi sveika ir laiminga.

Agneška Gacnikenė
240 Ohio Str., Johnstown, Pa.

Inkiriai sirgęs plaučių sloga, skausmu ir gėlimu galvos, rheumatizmu, ir visišku nupuolimu ant pajiegų.

Jonas Trebeckas
Box 196, Tercio, Colo.

Atsišaukiant į šitą Institutą pagelbos sveikatai, kad išgydyt, geriausia savo prigimtoj (lietuviškoj) kalboj, aprašyt jausmus ir ligos praeitį ir dabartinį stovį nesveikumų: ką skauda, arba kokia liga, kaip senjai sergi, ar gydeisi pirmiau kur, kiek turite metų, vyras ar moteris, vedęs ar ne ir tą viską kas, mislini, kenkia ir vargina, liga bei nesveikumai, viską aprašant atidžiai ir teisingai.

Visi susižinojimai, ir norint buti išgydytu, turi buti adresuojama šiuom adresu:

The Collins New York Medical Institute,
140 West 34-th Street, New York, N. Y.
Dr. R. Miolke, Medical Director.

Atsilankantiems į instituto offisą [teipgi prigimtoj, lietuviškoj kalbej geriausiai viską išreikšti] visada rasit instituto Direktorių [Vadovą] suteikiant reikalingas rodas ir pagelbę sveikatai, kasdien: nuo 10 ryto iki 1 val. po piet. Nuo 2 po piet iki 5 val. vakaro.
Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Katalioga dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

VISIEMS DOVANAI: Naujas Lietuviškas KATALIOGAS

Jame yra šimtai visokių daiktų, paveislėliai ir jų prekės kaip tai:
VISOKIU žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, spilkų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinkų, kiernetų, skripkų, bubnėlių, mandolinų, vargonų, fonografų, auksinių plunksnų, drukuojamų mašinėlių, elektrikinių lampų, liet. knygų ir tt.
LIETUVIAI NESIDUOKIT IŠNAUDOTI SAVĘS VISOKIEMS APGAVIKAMS.
Visoki po yvairiom firmų vardais garsinasi ir apgaudinėja lietuvius. Todel reikalaujanti virš minėtų daiktų, visados kreipkites pas **M. J. Damijonaitį** prisiųsdami už 2 centus markę, o gausite dovanai **KATALIOGA Nq. 7** ir busite aprupinti gerais-teisingais daiktais.
Vinatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir miestėlius. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3250 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. Helen B. Flynn
Specialistė moterų ir vaikų ligų.
People Bank Bldg., Room 2
47th st. ir Ashland Ave.
Ofiso val.: 2:30 iki 4:30 vak.

R. Louis Lapetina
Lenkiškai-lietuviškas advokatas. Specialistas emigracijos dalykuose. Kolektuoja pinigus visose Suv. Valst. Publiškas Notaras. Charles Liudewicz, tulkas (perkalbetojas).
Ofisas — New York, 90-96 Wall St.
Telephone 1030 John.
Ofisas — Brooklyn, 228 York St.
Vak. Telephone 2378 L. Main.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rašančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užsikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nenuimirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

$35.00 Laikrodelis ant Kredito
Uz $1. menesyj 10 mėnesiu laiko jį išmokėti.

Geriausia proga kada nors paduota. Šitie laikrodėliai turi "Gold filled" hunting lukštais, puikiai graviruoti paskiausiose styliuose. **Gvarantuoti ant 25 metu,** bet laikys ant viso amžiaus. Gali pasirinkti bile viena **ELGIN, WALTHAM, HAMPDEN, ar TAVANNAS** mašinerija. Šitie yra geriausi kokius tik galima gauti ir pagarsėjimas, kad jie gerai laika rodo, teip žinomas, jog nereikia daugiau aiškinti. Paskiausiu modeliu; galvute užsukamas ir nustatomas. **Ant apruboežiuoto laiko** parduodame šituos geriausius, **absolutiškai tikrus** $35.00 vertus laikrodėlius už **TIKTAI $17.50. Mes nereikalaujame pinigu iš kalno,** mes prisiunsime jį expresu išegzaminuoti. Jeigu tamistai pasidaboja laikrodėlis. Ir teigu persitikrini, kad tai **didžiausias pigumas šitame amžiuje,** užmokėk expreso agentui **$7.50** ir expreso kaštus, o jis atiduos laikrodėlį tamistai. Likusia dali $10.00 gali tamista užmokėti kas mėnesis po $1.00. **Mes užsitikime tamistai** nereikia kaucijos — pasirašymo ant popieru, nereikalaujame apie tamista klausti pas draugus ar kaimynus. Vien reikalaujame tamistos rašyto užsakymo laikrodėlio ir pažadėjima, kad tamista užmokėsi. Atmink, **kad tamistai laikrodėlis prikiausuo kada už jį moki.** Bile vienam kuris nori užmokėti viską karta, duosime specijališka oferta $15.75 vertės.

Excelsior Watch Co., 900 Central Bank Building., Chicago, Ill.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTĄ
PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje tialpa dangelis paveikslų ir tapati yra tieslu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotylinę vyrišku-mo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir puslės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A.